Súd:	Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka:	13C/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6925201184
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martina Koreňová
ECLI:	ECLI:SK:OSRS:2025:6925201184.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. A., E. F. G. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Mgr. Viktor Balák, advokát so sídlom Rimavská Sobota, Ul. Povstania č. 15 proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR so sídlom Bratislava, Ul. Pribinova č. 2 o zaplatenie 5 944,63 eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšku z a m i e t a.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou, ktorá došla na súd dňa 31.03.2025 a bola zapísaná do príslušného registra dňa 01.04.2025 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5 944,63 eur z titulu nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) spôsobenej žalovaným k ujme žalobcu z titulu porušenia práva Európskej únie (ďalej len EÚ), konkrétne Smernice 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len "Smernica"), ktorá bola žalovaným nesprávne implementovaná, resp. nebola v časti implementovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Žalobca je príslušníkom H. I. B. B. (ďalej aj "HaZZ"), kde bol do 31.08.2024 zaradený na Hasičskej stanici v Hnúšti, okres Rimavská Sobota. Svoj nárok si uplatňuje za obdobie od 03/2022 do 08/2024 (31.08.2024 mu skončil služobný pomer hasiča).
1.1 Žalobu odôvodnil tým, že príslušnosť Okresného súdu Rimavská Sobota konať o žalobe je daná podľa ust. § 19 písm. b/ Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), podľa ktorého popri všeobecnom súde je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Príslušnosť Okresného súdu Rimavská Sobota je daná aj podľa ust. § 17 C.s.p., podľa ktorého všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.
1.2 Výkon štátnej služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru upravuje zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Podľa § 86 zákona č. 315/2001 Z. z. je služobný čas príslušníka Hasičského a záchranného zboru rozvrhnutý nerovnomerne. Služobná zmena v rozsahu 24 hodín je zložená z dvoch častí a to 1/ z výkonu služby v rozsahu 16 hodín, po ktorom nasleduje 2/ služobná pohotovosť na pracovisku (tzv. "určená služobná pohotovosť") v rozsahu 8 hodín, viď § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. Podľa § 92 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. hasičovi môže byť nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času (ďalej len "nariadená služobná pohotovosť"), ide o prípady, kedy je operatívne potrebné zabezpečiť personálnu obsadenosť v mieste výkonu služby napr. pri rozsiahlych požiaroch, práceneschopnosti kolegov a pod.

1.3 Tieto služobné pohotovosti 1/ určená podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a 2/ nariadená podľa § 92 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. nie sú započítané do služobného času, pričom na potvrdení o služobnom plate sú uvedené len súhrnne. Výkon služobnej pohotovosti určenej podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. je odmeňovaný peňažnou náhradou vo výške 15 % alebo 30 % z príslušnej časti služobného platu hasiča. Nárok na 15 % peňažnú náhradu (tzv. 15%-ná pohotovosť) vzniká pri výkone služobnej pohotovosti v bežný služobný deň a nárok na 30% peňažnú náhradu (tzv. 30%-ná pohotovosť) vzniká pri výkone služobnej pohotovosti v deň služobného pokoja - viď § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z.
1.4 V mieste výkonu štátnej služby žalobcu na Hasičskej stanici v Hnúšti sa striedajú tri zmeny hasičov, a to čaty A, B, C, a to tak, že sa čaty postupne striedajú v 24 hodinových zmenách (pri takomto striedaní zmien má mať hasič po 24 hodinovej zmene dva dni voľna). V rámci mesiaca tak každá čata odslúži 10 až 11 zmien a v rámci týždňa odslúži buď dve zmeny (48 hodín) alebo 3 zmeny (72 hodín). V dôsledku takto stanoveného rozvrhnutia služobného času v rámci mesiaca hasič má byť v službe buď 240 hodín, pokiaľ ide o 10 odslúžených zmien v mesiaci alebo 264 hodín, pokaľ ide o 11 odslúžených zmien v mesiaci. Počas celej doby služobnej pohotovosti (neaktívnej časti) je hasič povinný zdržiavať sa na svojom pracovisku, nesmie sa vzdialiť a v tomto čase musí byť pripravený na vykonanie výjazdu na miesto udalosti. Napriek tomu, že v takomto prípade ide o neaktívnu časť služobnej pohotovosti, hasič musí byť pripravený okamžite zasiahnuť, čo znamená, že počas celej zmeny musí byť po psychickej a fyzickej stránke pripravený na plnenie služobných úloh. Z potvrdení žalobcu o jeho služobnom plate za jednotlivé mesiace (ďalej len "výplatné pásky") vyplýva, že neaktívna časť služobnej pohotovosti sa mu nezapočítava do pracovného času, čo v skutočnosti znamená, že tieto hodiny sa nepovažujú za odpracovaný čas. napr. v mesiaci október 2023 žalobca mal podľa výplatnej pásky fond pracovného času 176 hod., odpracoval 6 dní, t. j. 96 hod., čerpal 5 dní dovolenky (dovolenka sa počíta 16 hod. na jeden deň) a mal 48 hodín pohotovosti. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v skutočnosti odpracoval 144 hodín (96 hod. započítaná časť výkonu služby + 48 hod. pohotovosť - nezapočítaná časť) a spolu s dovolenkou až 224 hodín.
1.5 Žalobca počas odslúžených zmien v období od mesiaca marec 2022 do mesiaca august 2024 vykonal určenú služobnú pohotovosť a nariadenú služobnú pohotovosť spolu v rozsahu 1676,24 hod., v jednotlivých rokoch nasledovne: - od 3/2022 do 12/2022: 551 hod. (určená), 32,68 hod. (nariadená), spolu: 583,68 hod., v roku 2023: 668,90 hod. (určená), 8,00 hod. (nariadená), spolu: 676,90 hod., a od 1/2024 do 8/2024: 400,66 hod. (určená), 15,00 hod. (nariadená), spolu: 415,66 hod.
1.6 Od marca 2022 do decembra 2022 mal žalobca fond služobného času v rozsahu 1648,50 hodín, určenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v rozsahu 551 hodín a nariadenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) 315/2001 Z. z. v rozsahu 32,68 hodín, teda služobná pohotovosť určená a nariadená bola spolu v rozsahu 583,68 hodín. Keďže na časové obdobie od marca 2022 do decembra 2022 pripadá v priemere 43,45 pracovných týždňov (365: 7: 12 x 10) a žalobca mal od marca 2022 do decembra 2022 priemerný týždenný služobný čas v dĺžke 51,37 hodín (2232,18 hodín : 43,45 týždňov). V roku 2023 žalobca mal fond služobného času v rozsahu 1950,00 hodín, určenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v rozsahu 668,90 hodín a nariadenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) 315/2001 Z. z. v rozsahu 8,00 hodín, teda služobná pohotovosť určená a nariadená bola spolu v rozsahu 676,90 hodín. Na časové obdobie roku 2023 pripadá v priemere 52,14 pracovných týždňov (365:7) a žalobca mal v roku 2023 priemerný týždenný služobný čas v dĺžke 50,38 hodín (2626,90 hodín : 52,14 týždňov). Od januára 2024 do augusta 2024 mal žalobca fond služobného času v rozsahu 1320,50 hodín, určenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v rozsahu 400,66 hodín a nariadenú služobnú pohotovosť v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) 315/2001 Z. z. v rozsahu 15,00 hodín, teda služobná pohotovosť určená a nariadená bola spolu v rozsahu 415,66 hodín. Na časové obdobie od januára 2024 do augusta 2024 pripadá v priemere 34,85 pracovných týždňov (366 - prestupný rok : 7 :12 x 8) a žalobca mal od januára 2024 do augusta 2024 priemerný týždenný služobný čas v dĺžke 49,81 hodín (1736,16 hodín : 34,85 týždňov).
1.7 Z uvedených skutočností preto vyplýva, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu pravidelne presahoval pracovný čas ustanovený § 85 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. v dĺžke 40 hodín, ako aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hod. ustanovený čl. 6 písm. b) Smernice. Táto skutočnosť je spôsobená tým, že v rozpore s čl. 2 ods. 1 Smernice sa podľa zákona č. 315/2001 Z. z. služobná pohotovosť hasičov nepovažuje za pracovný čas, v dôsledku čoho priemerná dĺžka týždenného pracovného času hasičov pravidelne presahuje maximálnu dĺžku priemerného týždenného pracovného času ustanoveného Smernicou.
1.8 Smernica je normou komunitárneho práva, ktorú je Slovenská republika ako členský štát Európskej únie povinná dodržiavať. Zodpovednosť členských štátov a ich orgánov pri aplikácii komunitárneho práva

vychádza zo zásady prednosti komunitárneho práva, teda zo zásady, že právne predpisy Európskej únie majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi členských štátov. Prednosť komunitárneho práva pred vnútroštátnou úpravou, a to že vnútroštátna úprava nesmie byť v rozpore s komunitárnym právom vyplýva z konštantnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie - viď napr. rozsudok J./77 zo dňa 09.03.1978 vo veci Simmenthal.
1.9 Súdny dvor rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice 2003/88 tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Okrem toho Súdny dvor EÚ tiež rozhodol, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88 má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi (rozsudky vo veci Pfeiffer a Fuß).
1.10 Smernica v článku 2 ods. 1, vymedzuje pracovný čas tak, že je to "akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou".
1.11 V podmienkach Slovenskej republiky však Smernica nebola správne transponovaná do ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z., v dôsledku čoho sú ustanovenia tohto zákona v rozpore s článkom 2 ods. 1 a článkom 6 písm. b) Smernice. I keď v prílohe č. 4 k zákonu č. 315/2001 Z. z. v bode č. 6 je uvedené, že do zákona bola okrem iných ustanovení prebratá aj Smernica, v skutočnosti však nebola správne, resp. v niektorých častiach vôbec transponovaná, keďže zákon č. 315/2001 Z. z. 6 umožňuje, aby služobný úrad rozvrhol služobný čas príslušníka HaZZ tak, že je prekračovaná Smernicou stanovená maximálna dĺžka 48 hodinového týždenného pracovného času.
1.12 Na základe princípu prednosti komunitárneho práva a jeho priameho účinku je založená aj zodpovednosť členského štátu v prípade jeho chybnej aplikácie alebo opomenutia aplikácie zo strany členského štátu, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Tu je pritom nevyhnutné zdôrazniť, že zodpovednosť štátu v prípade porušenia komunitárneho práva je absolútna a objektívna, členský štát sa jej teda nemôže za žiadnych okolností zbaviť ani sa z nej exkulpovať, a to bez ohľadu na to, ktorý orgán konajúci v mene členského štátu škodu spôsobil.
1.13 Článok 6 písm. b) Smernice predstavuje právnu normu Únie, ktorá jednotlivcom priznáva práva, pričom porušenie úniového práva sa považuje za dostatočne závažné, pokiaľ je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti. Súdny dvor vo svojej judikatúre konštantne rozhoduje, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" tak, ako to ustanovuje Smernica (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-107/19).
1.14 V súvislosti so vznikom škody je potrebné poukázať na to, že podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ, ktorá vznikla hasičom pre nerešpektovanie 48 hodinovej týždennej pracovnej doby, je potrebné pod škodou považovať takú ujmu, ktorá hasičovi vznikla v dôsledku straty odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by jeho týždenný pracovný čas bol v súlade so Smernicou, t. j. maximálne 48 hodín (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Fuß).
1.15 V dôsledku absencie vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie je potrebné nárok na náhradu škody posudzovať analogicky podľa ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie. Za takéto ustanovenia možno považovať ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje aj v peniazoch. Právny základ žalovaného nároku je však založený na nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie a ustanovenia § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka sa tu aplikujú analogicky, v dôsledku absencie právnej úpravy nároku na náhradu škody vzniknutej jednotlivcovi porušením úniového práva zo strany štátu.
1.16 V dôsledku nesprávnej transpozície Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, nezapočítavaním odslúžených hodín služobnej pohotovosti do služobného času a neustále prekračovanie maximálneho služobného (pracovného) času stanoveného Smernicou bolo dlhodobo porušované právo žalobcu nielen na primeraný odpočinok ale aj na súkromie, rodinný život, na ochranu jeho zdravia, telesnej a psychickej integrity. Žalobca ako hasič v službe musel byť plne sústredený a pripravený na plnenie povinností nielen po fyzickej, ale aj
po psychickej stránke. Pritom odpočinok je jedným zo základných predpokladov riadneho plnenia služobných povinností, avšak v dôsledku permanentného prekračovania maximálnej doby týždenného služobného času žalobca mal menej času na oddych a regeneráciu, čo negatívne vplývalo na žalobcov život a jeho kvalitu. Čas, ktorý žalobca musel v službe tráviť nad rámec maximálneho týždenného času služby stanoveného Smernicou, ktorý by inak mohol využiť v rámci svojho voľna medzi službami, napr.

na odpočinok, regeneráciu, športové (najmä hokej) a iné aktivity, ako je cestovanie, turistika a pod., počas ktorého by sa mohol venovať svojej rodine, priateľke, synovi, svojim rodičom, ktorí vzhľadom na ich vek potrebujú pomoc a ďalším blízkym osobám, týmto spôsobom nemohol využiť a tento čas nie je možné ani vrátiť, preto má žalobca za to, že náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch len čiastočne nahrádza ujmu, ktorú tým utrpel. Samotná strata času na odpočinok je sama o sebe dostatočným dôvodom na domáhanie sa a priznanie nároku na náhradu škody porušením článku 6 písm. b) Smernice (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Fuß).

1.17 Na základe uvedených skutočností, ako aj povahy spôsobenej škody, ktorá má nemajetkový charakter (strata času na odpočinok a s tým súvisiace porušenia práv na ochranu zdravia, súkromia a rodinného života, ako aj práva na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky), je v súlade s ustanovením § 853 Občianskeho zákonníka potrebné analogicky aplikovať pravidlá týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy fyzických osôb podľa § 11 - 13 Občianskeho zákonníka. Tieto ustanovenia totiž najlepšie zodpovedajú povahe a účelu náhrady škody spôsobenej porušením únijného práva v tomto prípade. Z týchto dôvodov je možné žalobou uplatnený nárok posúdiť ako nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje v peňažnej forme. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch výslovne predpokladá a upravuje § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Príčinná súvislosť medzi porušením únijného práva (medzi porušeniami článkov 2 ods. 1 Smernice v spojení s článkom 6 písm. b) Smernice, ku ktorým došlo v dôsledku nesprávnej (neúplnej) transpozície Smernice do zákona č. 315/2001 Z. z. a vznikom škody vo forme nemajetkovej ujmy, je jednoznačne daná. Pričom v dôsledku nezapočítania služobnej pohotovosti do služobného času žalobca v skutočnosti odslúžil viac, než je Smernicou maximálne stanovený 48-hodinový týždenný služobný (pracovný) čas, v dôsledku čoho došlo k porušeniu vyššie uvedených základných a osobnostných práv, ako aj k vzniku nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/27/2024 zo dňa 11.06.2024.

1.18 Z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že náhrada škody musí spĺňať požiadavky primeranosti, efektivity a ekvivalencie (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Fuß, v ktorom Súdny dvor konštatuje: "Náhrada škody zo strany orgánov členských štátov, ktorú tieto orgány spôsobili jednotlivcom porušením práva Únie, musí byť primeraná vzniknutej škode. V prípade neexistencie ustanovení práva Únie v danej oblasti je na vnútroštátnom práve dotknutého členského štátu, aby pri rešpektovaní zásad rovnocennosti a efektivity jednak určilo, či škoda vzniknutá takému pracovníkovi, ako je G. Fuß vo veci samej, v dôsledku porušenia právnej normy Únie musí byť nahradená udelením dodatočného náhradného voľna alebo finančným odškodnením, a jednak definovalo pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Referenčné obdobia upravené v článkoch 16 až 19 smernice 2003/88 sú v tejto súvislosti irelevantné."

1.19 Zákon č. 315/2001 Z. z. rozdeľuje pohotovosti na tzv. určenú služobnú pohotovosť, v rozsahu 8 hodín, podľa § 92 ods. 1 zákona a tzv. nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 92 ods. 2 zákona. Určená služobná pohotovosť v rozsahu 8 hod. priamo nadväzuje v rámci 24 hodinovej zmeny na časť zmeny - výkon služby v rozsahu 16 hod. Pri nariadenej služobnej pohotovosti je príslušník HaZZ privolaný na výkon služby mimo rozpisu jeho služieb, t. j. zo svojho služobného voľna, a to najmä v prípadoch závažnej udalosti a z iných dôležitých dôvodov. Z uvedených ustanovení vyplýva, že za výkon nariadenej služobnej pohotovosti sa platí vyššia peňažná náhrada (50% alebo 100%), ako v prípade určenej služobnej pohotovosti (15% alebo 30%) zo sumy, ktorou je príslušná časť služobného platu za každú odslúženú hodinu pohotovosti. Pre účely stanovenia výšky primeranej náhrady škody je z hľadiska analógie iuris najbližšie ustanovenie § 122 zákona č. 315/2001 Z. z., keďže aj výšku nemajetkovej ujmy je potrebné stanoviť spôsobom, ktorý najviac a najlepšie zohľadňuje okolnosti, za ktorej nemajetková ujma vznikla.

1.20 Primeranú náhradu škody teda možno určiť ako rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z.) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť (15% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. resp. 30% z tejto sumy v prípade ak ide o deň služobného pokoja), t.j. vo výške zodpovedajúcej 35%, resp. 20% zo sumy, ktorá je príslušnou časťou žalobcovho služobného platu (50% - 15% = 35% v prípade bežného služobného dňa a v prípade, ak ide o deň služobného pokoja 50% - 30% = 20%). Takýto spôsob výpočtu náhrady škody podľa názoru žalobcu spĺňa odškodňovaciu funkciu a je zároveň aj v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a tiež spĺňa aj požiadavku primeranosti, keďže nie je sumou neprimerane vysokou. Náhradu škody z porušenia práva Európskej únie, ktorá má podobu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je teda možné za jednotlivé mesiace určiť ako súčin odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti v daný kalendárny mesiac a 35% alebo 20% z príslušnej časti služobného platu za každú odpracovanú hodinu určenej služobnej pohotovosti v závislosti od toho, či hodiny služobnej pohotovosti boli odpracované počas bežného služobného dňa (50% - 15% = 35%) alebo v deň služobného pokoja (50% - 30 % = 20%).

1.21 Výpočet náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy uvedeným spôsobom za žalované obdobie rokov 2022 až 2024 je nasledovný: 1. za obdobie marec 2022 až december 2022 spolu vo výške 1 826,- eur z toho: suma 1 747,75 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 15% určenú pohotovosť v rozsahu 511,00 hodín (napr. za mesiac marec 2022 pri počte 72 hodín, hodinovej sadzbe 9,6394 €, je táto nemajetková ujma vo výške 242,9129 eur, t. j. 72 hod. x 3,3738 € - rozdiel 35% za jednu hod. = 242,9129 eur), suma 78,25 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 30% určenú pohotovosť v rozsahu 40 hodín (napr. za mesiac apríl 2022 pri počte 16 hodín, hodinovej sadzbe 9,6394 eur, je táto nemajetková ujma vo výške 30,8461 eur t. j. 16 hod. x 1,9279 eur - rozdiel 20% za jednu hod. = 30,8461 eur), 2. za rok 2023 spolu vo výške 2 508,01 eur z toho: suma 2 385,08 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 15% určenú pohotovosť v rozsahu 613,28 hodín (napr. za mesiac január 2023 pri počte 63,10 hodín, hodinovej sadzbe 10,7818 eur, je táto nemajetková ujma vo výške 238,1161 eur, t. j. 63,10 hod. x 3,7736 eur - rozdiel 35% za jednu hod. = 238,1161 eur), suma 122,93 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 30% určenú pohotovosť v rozsahu 55,62 hodín (napr. za mesiac december 2023 pri počte 8 hodín, hodinovej sadzbe 11,7182 eur, je táto nemajetková ujma vo výške 18,7491 eur, t. j. 8 hod. x 2,3436 eur - rozdiel 20% za jednu hod. = 18,7491 eur), 3. za obdobie január 2024 až august 2024 spolu vo výške 1 610,61 eur z toho: suma 1 557,46 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 15% určenú pohotovosť v rozsahu 378,08 hodín (napr. za mesiac január 2024 pri počte 40 hodín, hodinovej sadzbe 11,7697 eur, je táto nemajetková ujma vo výške 164,7758 eur, t. j. 40,00 hod. x 4,1194 eur - rozdiel 35% za jednu hod. = 164,7758 eur), suma 53,15 eur predstavuje nemajetkovú ujmu za 30% určenú pohotovosť v rozsahu 22,58 hodín (napr. za mesiac máj 2024 pri počte 8 hodín, hodinovej sadzbe 11,7697 eur, je táto nemajetková ujma vo výške 18,8315 eur, t. j. 8 hod. x 2,3539 eur - rozdiel 20% za jednu hod. = 18,8315 eur), čo spolu predstavuje žalovanú sumu 5 944,63 eur (1 826,- eur + 2 508,01 eur + 1 610,61 eur).
1.22 Touto žalobou sa žalobca domáha, náhrady nemajetkovej ujmy od mesiaca marec 2022 do mesiaca august 2024 vrátane, vo výške 5 944,63 eur, pričom si žalobca neuplatňuje voči žalovanému mzdový nárok, ale domáha sa náhrady škody porušením únioného práva vo forme nemajetkovej ujmy a tento spôsob bol zvolený z dôvodu, že neexistuje právna úprava stanovujúca spôsob výpočtu náhrady škody v prípade porušenia únioného práva. V tomto smere žalobca poukázal aj na judikatúru súdov SR, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/27/2024 zo dňa 11.06.2024, ktorý v bode 18. odôvodnenia uviedol: " pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal spôsob, akým žalobca vyčíslil nemajetkovú ujmu odvolací súd aj túto námietku považuje za nedôvodnú a uvádza k nej, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 4 247,86 eur, ktorú vyčíslil ako súčet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti za obdobie od októbra 2020 do júna 2022 vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a/ ZoHaZZ, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie výpoveďou v spojení s listinnými dôkazmi, ktoré má žalobca k dispozícii od svojho zamestnávateľa preukázal, tak ako to vyhodnotil súd prvej inštancie, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý je v rozpore s právom EÚ prichádza o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvoju osobných, rodinných, priateľských vzťahov, fyzickej a psychickej relaxácii. Žalobca sa domáhal náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil, a ktoré mu neboli započítané do služobného času (čo je rozpor s čl. 2 ods. 1 Smernice), nedomáhal sa nemajetkovej ujmy vyčíslenej za presný počet odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne."
2. Žalobu súd postupom podľa ust. § 167 ods. 2 C.s.p. doručil žalovanému na vyjadrenie. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 28.04.2025.
2.1 V bode II. vyjadrenia žalovaný k výpočtu nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca síce tvrdí, že jeho vôľa bola uplatniť si náhradu škody, resp. náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 - 13 Občianskeho zákonníka, avšak s poukazom na § 124 ods. 1 C.s.p. si uplatnil mzdové nároky. Žalobca jasne a explicitne ustanovil spôsob výpočtu údajnej škody skrz ustanovenia o mzdových nárokoch príslušníkov HaZZ za služobnú pohotovosť. Z uvedeného postupu je celkom zjavné, že žalobcovi pri výpočte údajnej škody nezáleží na tom, či výkon služobnej pohotovosti zasiahol do jeho práva podľa čl. 6 Smernice 2003/88/ES alebo nie a žiada doplatenie rozdielu za všetku určenú služobnú pohotovosť. V tomto smere poukázal na obdobný prípad (príslušníka HaZZ), kedy Mestský súd Bratislava IV v rozsudku sp. zn. 4Cos/1/2023 zo dňa 04.09.2024, v bode 46 uvádza nasledovné tvrdenie: "K samotnej výške nemajetkovej ujmy súd potom uvádza, že sa v plnej miere stotožňuje s tvrdením žalovaného, že sa jedná o skrytý mzdový nárok a nie nemajetkovú ujmu. Žalobca si žiada náhradu len za určenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol odmenený vo výške 15 %, resp. 30 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu a škodu dopočítava do výšky 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Pri nariadenej služobnej pohotovosti nepociťuje žiadnu škodu. To znamená, že ak by aj došlo k

porušeniu Smernice 2003/88/ES vo vzťahu k žalobcovi a týmto porušením by boli hodiny nariadenej služobnej pohotovosti, tak by žalobca naďalej nepociťoval žiadnu ujmu vo vzťahu k týmto hodinám aj napriek tomu, že by išlo o zásah do jeho práv podľa čl. 6 Smernice 2003/88/ES, ale stále by pociťoval škodu len vo vzťahu k určenej služobnej pohotovosti a stále len do výšky rozdielu medzi poskytnutou odmenou a 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Poukázal na to, že z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-742/19 (B.K. proti Slovinskej republiky - Ministerstvo obrany) zo dňa 15.07.2021, bod 98 (ďalej len "C742/19") vyplýva, že článok 2 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa doba, ktorú príslušník strávi zdržiavaním sa na svojom útvare počas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom nevykonáva skutočnú prácu, odmeňovala iným spôsobom ako doba štátnej služby, počas ktorej tento príslušník plní služobné úlohy. Vzhľadom na uvedené má za to, že žalobca, z hľadiska odmeny vyplatenej v predmetnom období za vykonanú štátnu službu, nebol na svojich právach ukrátený. K fondu pracovného času uviedol, že žalobca pri výpočte porušenia Smernice 2003/88/ES vychádza z fondu pracovného času, ktorý sa využíva pre naplnenie plánovaných hodín tak, aby z neho bolo možné vypočítať mzdu. Nejde však o správny ukazovateľ skutočne odpracovaných hodín, pretože v zmysle zákona č. 315/2001 Z. z. sa ako služobný čas posudzuje aj čerpanie všetkej dovolenky, čas plateného služobného voľna, či čas náhradného voľna za službu nadčas a službu vo sviatok (§ 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z.). V tomto smere poukázal napríklad na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3C/18/2023 zo dňa 02.02.2024, cit.: "Fond pracovného času v každom mesiaci nie je veličina, z ktorej by sa malo vychádzať, pretože ide len o vyjadrenie počtu pracovných hodín, ktoré má zamestnanec pri jeho spôsobe rozvrhnutia pracovného času k dispozícii, nevyjadruje reálne číslo, koľko zamestnanec v práci za mesiac skutočne odpracoval." K premlčacej dobe uviedol, že mu nie je jasné, prečo žalobca žaluje obdobie od 03/2022 do 08/2024, keďže žaloba bola podaná 31.03.2025 a teda obdobie mesiaca 03/2022 je už premlčané. Žalovaný uvádza, že premlčacia doba vyplývajúca z § 101 Občianskeho zákonníka uplynie za 3 roky. Premlčaciu dobu žalobca pravdepodobne viaže na deň splatnosti mzdy, teda na 10. deň v tom-ktorom mesiaci. Z uvedeného dôvodu začína svoje výpočty počítať od 03/2022, keďže mzda za predmetný mesiac sa vypláca ku dňu 10.03.2022. Keďže žalobca premlčaciu dobu viaže na splatnosť mzdy a teda jeho škoda mu vznikla až momentom vyplatenia mzdy z dôvodu, že mu nebola vyplatená suma, ktorú sám očakával; teda až po vyplatení jeho mzdy sa cítil byť poškodený, čo jednoznačne značí, že nežaluje nemajetkovú ujmu, ale mzdové nároky. S poukazom na žalobcom zvolený spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy poukázal na súdne rozhodnutia v obdobných veciach, v ktorých sa žalobcovia snažili o kamuflovanie svojich mzdových nárokov vydávajúc ich za nemajetkovú ujmu. Poukázal aj na obdobný prípad vyriešený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 17C/16/2023 zo dňa 05.01.2024, ktorý konštatoval, cit.: "Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určil súd voľnou úvahou s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo." Súd sa v tomto prípade nestotožnil so spôsobom výpočtu nemajetkovej ujmy formou matematických rovníc a výšku nemajetkovej ujmy určil sám.

2.2 V bode III. vyjadrenia žalovaný k údajnému porušeniu Smernice 2003/88/ES uviedol, že má za to, že je nevyhnutné rozlišovať medzi transpozíciou Smernice a jej samotnou aplikáciou. To znamená, že ak aj súd rozhodne, že Smernica 2003/88/ES nebola transponovaná správne, tak je súd prvej inštancie naďalej povinný skúmať, či vôbec došlo pri aplikácií rozvrhovania služobného času žalobcu k porušeniu článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES alebo nie. V prípade, ak súd aj vysloví nesprávnu transpozíciu Smernice 2003/88/ES, tak je nevyhnutné, aby sa zisťovalo aj konkrétne porušenie jej článku 6 písm. b) vo vzťahu ku každému príslušníkovi HaZZ osobitne. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/29/2021 zo dňa 31.01.2023, cit.: "K právnej otázke určenia pravidelnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy dovolací súd uvádza, že otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16C/11/2023 zo dňa 30.01.2024, ktorý žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu jej nedôvodnosti, keď súd konštatoval, že "len samotná prípadná nesprávna transpozícia Smernice ešte žiadny nárok na náhradu škody nezakladá".

2.3 V bode IV. vyjadrenia žalovaný k pojmu pracovný čas uviedol, že z ustanovení Smernice jasne vyplýva rozdiel medzi pracovným časom a časom odpočinku, teda časom, ktorý sa na účely výpočtu priemerného pracovného času v zmysle článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES započítava do odpracovaných hodín a čas, ktorý sa do odpracovaných hodín nezapočítava. Zákon č. 315/2001 Z. z. síce v § 97 ods. 1 posudzuje určitý čas odpočinku ako služobný čas, avšak takýto čas nie je služobným

časom. Časy odpočinku, ako dovolenka, voľná či iné dni, počas ktorých žalobca nepracuje sa posudzujú ako služobný čas z dôvodu, že ide o platené dni voľna a teda je nevyhnutné, aby boli zapísané v systéme SAP, teda v evidencií dochádzky, z ktorej sa tvoria výplatné pásky, ktoré musia reflektovať všetky dni, za ktoré patrí príslušníkom HaZZ mzda. Z uvedeného dôvodu nemožno súhlasiť s výpočtami pracovného času žalobcu v žalobe, keďže žalobca započítava do pracovného času aj čas odpočinku, ktorý Smernica 2003/88/ES jasne od pracovného času oddeľuje.
2.4 V bode V. vyjadrenia žalovaný k pojmu "priemerný čas" uviedol, že článok 6 Smernice 2003/88/ES zároveň pojednáva o "priemernom" čase, teda nemožno hovoriť o doslovnom výklade, že každých 7 po sebe nasledujúcich dní musí byť striktne dodržaná horná hranica 48 hodín. Má za to, že za to, že pojem "priemerný" je nutné vykladať ako priemerný maximálny týždenný čas v referenčnom období šiestich mesiacov a teda v priemere nemôže tento čas prekročiť 48 hodín každých 7 po sebe nasledujúcich dní.
2.5 V bode VI. vyjadrenia žalovaný k VI. k nároku na náhradu škody uviedol, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. V prvom rade žalovanému nie je zrejmé ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda. Sám žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil "škodu", ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú mimochodom, bol žalobca v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Žalobca vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a služobnom čase ako aj o ďalších právach a povinnostiach, ktoré sa na príslušníka s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času vzťahujú a akceptoval ich bez výhrad zložením služobnej prísahy ako podmienky vzniku služobného pomeru príslušníka. Dovolávanie sa neskoršieho porušenia osobnostných práv príslušníka spočívajúcich v ochrane zdravia, psychickej a telesnej integrity, nedostatku primeranej doby na odpočinok, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život vyznie v kontexte vyššie uvedeného ako účelové a kontraproduktívne konanie zo strany žalobcu. Zdôraznil, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu. Nemajetková ujma môže vzniknúť až konkrétnym porušením ustanovení predmetnej Smernice a len v rozsahu tohto porušenia. Žalobca si uplatnil mzdový nárok vydávajúc ho za nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku údajného porušenia Smernice.
2.6 V bode VII. vyjadrenia žalovaný k náhrade nemajetkovej ujmy uviedol, že výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje vo výške 5 944,63 eur, považuje za premrštenú a absolútne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmou žalobcu podľa nášho názoru neporovnateľne vyššia. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/19/2020, podľa ktorého určenie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pritom nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá nepodlieha žiadnemu hodnoteniu, naopak jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí aj v kontexte s ďalšími právnymi predpismi upravujúcimi obdobnú problematiku. Hoci výšku nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. V nadväznosti na to uviedol, že nestačí, aby zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby vyvolať, čo v prípade žalobcu nie je žiadnym spôsobom preukázané.
2.7 V bode VIII. vyjadrenia žalovaný k príčinnej súvislosti uviedol, že mu nie je jasné ako finančné ohodnotenie za určenú služobnú pohotovosť vo vzťahu k nariadenej služobnej pohotovosti môže spôsobovať to, že by žalobca mal údajne odpracovať viac ako 48 hodín týždenne v priemere za referenčné obdobie. Je preto na mieste konštatovať, že medzi predmetnými neexistuje príčinná súvislosť.
2.8 V bode IX. Vyjadrenia žalovaný k súdnej praxi v obdobných veciach uviedol, že najnovšia súdna prax v obdobných veciach sa vyvíja iným spôsobom než to prezentuje žalobca, a to vzhľadom na zmenu právnej argumentácie žalovaného v obdobných veciach. Zdôrazňujeme, že aj Mestský súd Košice zmenil prístup k predmetným žalobám a najnovšie žalobu zamietol, pričom dal za pravdu žalovanému, ktorý prezentoval totožnú argumentáciu ako v tomto konaní. Súdna prax v obdobných veciach sa s ohľadom na argumentáciu žalovaného v najnovších konaniach priaznivo vyvíja v prospech žalovaného, pretože súdy po celom Slovensku prestali obdobné spory o nemajetkovej ujme zovšeobecňovať, pričom poukázal na mnohé rozhodnutia súdov v obdobných veciach naprieč celým Slovenskom.
2.9 V bode X. vyjadrenia žalovaný k námietke miestnej nepríslušnosti uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca namieta nesprávnu transpozíciu a aplikáciu Smernice, má za to, že túto má vykonať ústredný orgán štátnej správy. Keďže skutočnosťou, ktorá zakladá uplatnené právo, je podľa žalobcu nesprávna transpozícia Smernice, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je miestne príslušným súdom okresný súd, v ktorého obvode má ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciu namietanej Smernice svoje sídlo. Keďže Ministerstvo vnútra Slovenskej

republiky ako orgán konajúci v mene žalovaného má svoje sídlo na Pribinovej 2 v Bratislave, príslušným súdom je Mestský súd Bratislava IV.
2.10 V bode XI. vyjadrenia žalovaný v závere uviedol, že vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že nie je dôvodné priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy, ktorou žalobca simuluje domáhanie sa mzdových nárokov, v akejkoľvek výške. Z uvedeného dôvodu navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť s tým, že pre prípad úspechu si trovy vyčísli dodatočne.
3. Vyjadrenie žalovaného súd v zmysle ust. § 167 ods. 3 C.s.p. zaslal zástupcovi žalobcu s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť. Žalobca sa vyjadril podaním zo dňa 07.06.2025 (replika), v ktorej uviedol, že tvrdenia žalovaného v jeho vyjadrení k žalobe považuje za účelové. Uvedenému nasvedčuje aj to, že žalovaný svoju argumentáciu ohľadne uplatňovaného nároku (podľa jeho úvahy a tvrdení mzdového nároku, čo však nie je pravda) opiera o tvrdenia, podľa ktorých má žalobca premlčaciu dobu viazať na splatnosť mzdy... Žalobca v žalobe nikde neuvádza žiadne tvrdenie ohľadne premlčania nároku a už vôbec nie ohľadne splatnosti mzdy. Žalobca trvá na tom, že sa domáha náhrady škody porušením únioného práva vo forme nemajetkovej ujmy a nie náhrady mzdových nárokov, ako sa to žalovaný snaží prekúriť a dosiahnuť zamietnutie žaloby aj pre nedôvodné tvrdenie ohľadne neexistencie jeho pasívnej legitimácie.
3.1 V súvislosti s premlčaním skutočne uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/52/2024, ktorý v súvislosti s premlčaním nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konštatuje: "Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je v tomto prípade viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na zachovanie priemerného pracovného (služobného) času podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Či došlo k prekročeniu priemerného pracovného (služobného) času podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES možno spravidla zistiť v priebehu, resp. najneskôr po dovŕšení príslušného mesiaca. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, t. j. z hľadiska posudzovaného prípadu za mesiac júl 2020 najskôr dňa 01.08.2020."
3.2 Z konštantnej judikatúry súdov SR jednoznačne vyplýva skutočnosť, že Slovenská republika nesprávne transformovala Smernicu 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. Je poľutovania hodné, že napriek tomu, že v rámci Slovenskej republiky ide o desiatky a možno aj stovky obdobných prípadov, žalovaný doposiaľ ignoruje riadne (plnohodnotné) implementovanie predmetnej Smernice do právneho poriadku SR, pričom v danom prípade ide o dlhoročné porušovanie práv hasičov. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu škody žalobca opätovne poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci K. L., z ktorého vyplýva, že samotná strata času na odpočinok je sama o sebe dostatočným dôvodom na domáhanie sa a priznanie nároku na náhradu škody porušením článku 6 písm. b) Smernice.
3.3 Žalobca bol príslušníkom Hasičského a záchranného zboru od 01.09. 009 až do 31. 08.2024 a celú túto dobu bol jeho maximálny priemerný týždenný služobný čas permanentne prekračovaný, v dôsledku čoho mal podstatne menej voľného času nielen na odpočinok, ale aj na nakladanie so svojim voľným časom podľa svojho uváženia. Po 24- hodinovej službe mal v skutočnosti zvyčajne voľný čas do nasledujúcej služby v deň skončenia služby po službe a nasledujúci celý deň. Žalobca mal priateľku M. N., bytom N. H. X, F. D. O., s ktorou sa mohol stretávať len cez víkendy, nakoľko ona pracovala v spoločnosti Volkswagen Slovensko, kde pracovala počas pracovných dní a voľný čas mala len cez víkend. V dôsledku kratšieho voľného času mali menej času na seba navzájom, aj na ich spoločné aktivity, napr. turistiku a cestovanie a iné, čo nepriaznivo vplývalo na ich vzťah a neskôr to viedlo až k rozpadu ich vzťahu. Rodičia žalobcu - otec P. B. a matka H. B., obidvaja bytom C. D. A. G. XXXX/XX sú osobami vyššieho veku, otec má 76 rokov a matka má 75 rokov. Obaja potrebovali a stále potrebujú vzhľadom na ich vek a ich zdravotný stav zvýšenú pomoc zo strany žalobcu, najmä otec, ktorý má viaceré zdravotné problémy a potrebuje pomoc okrem bežnej starostlivosti aj pri odvoze k lekárom a na vyšetrenia, pričom žalobca sa im v dôsledku kratšieho voľného času nemohol dostatočne venovať. Na preukázanie týchto tvrdení žalobca navrhol ako svedkov vypočuť bývalú priateľku a svojich rodičov.
3.4 Žalobca už v žalobe poukazoval na to, že v období od mesiaca marec 2022 až do mesiaca august 2024 vykonal nielen určenú služobnú pohotovosť, ale aj nariadenú služobnú pohotovosť spolu v rozsahu 1676,24 hod., ktoré mu neboli započítané do služobného času. Teda nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že v prípade nariadenej služobnej pohotovosti žalobcovi nevznikla škoda, opak je pravdou, nakoľko ani nariadená pohotovosť mu nebola započítaná do služobného času. Rozsah určenej a nariadenej pohotovosti vyplýva priamo z údajov a prepočtov uvedených na strane 13. žaloby. Žalovaný zjavne ignoruje, že žalobca vykonával povinne pohotovosť na základe pokynu zamestnávateľa a v

skutočnosti len za žalované obdobie žalobcovi v rozpore so Smernicou nebolo do služobného času započítaných 1676,24 hodín pohotovosti, čo v prepočte predstavuje 69,84 dní (1676,24 : 24), resp. pri fonde pracovného času 160 hodín mesačne, viac ako 10 mesiacov (1676,24 : 160).
3.5 V súvislosti s fondom pracovného času a súvisiacimi tvrdeniami žalovaného najmä ohľadne priemerného pracovného času ide zo strany žalovaného o dezinterpretáciu ustanovenia čl. 2 ods. 1 Smernice. Žalobca v tejto súvislosti poukazuje na to, že obdobnú interpretáciu, ako tú, ktorú žalovaný uviedol vo vyjadrení v tomto konaní, použil aj v iných konaniach, napr. ako to vyplýva z konania vedeného na Krajskom súde Trenčín sp. zn. 8Co/15/2025. Krajský súd rozsudkom zo dňa 30.04.2025 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prievidza v obdobnej právnej veci, ktorým okresný súd priznal žalobcovi hasičovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Krajský súd pritom uviedol, že žalobca vo svojich výpočtoch priemerného týždenného služobného času vychádzal z celého fondu pracovného času, teda aj zo dňa a času odpočinku (dovolenka vo sviatok bez odpočtu, voľno za prácu vo sviatok, dodatková dovolenka, riadna ročná dovolenka, voľno z kolektívnej zmluvy). Z ust. 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nevyplýva, že by sa časy tam uvedené považovali za pracovný, respektíve služobný čas. Tieto časy sa iba posudzujú ako výkon štátnej služby z dôvodu, že sa zapisujú do plachty služieb, ktorá je na konci mesiaca odoslaná na mzdové oddelenie a je z nej tvorená výplatná páska. Článok 2 Smernice rozlišuje medzi pracovným časom a časom odpočinku. Časom odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Ide o veľmi širokú definíciu, pričom Smernica explicitne upravuje iba pojem pracovný čas. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ možno abstrahovať tri podmienky pre pojem pracovného času: pracovník pracuje, vykonáva svoju činnosť a svoje povinnosti a je k dispozícii zamestnávateľovi.
3.6 Pokiaľ žalovaná spochybňovala, či došlo k porušeniu práva na maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas a v tomto smere považovala za potrebné zohľadniť nerovnomerné rozvrhnutie služobného času hasičov v referenčnom období 6 mesiacov, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp zn. 11 Co/29/2024 zo dňa 29.01.2025, ktorým krajský súd potvrdil výroky I. a III. rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 6C/37/2023, ktorými okresný súd v obdobnej právnej veci priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z odôvodnenia ktorého vyplýva, že "v danej veci nebolo sporné, že žalobcovi sú rozvrhované služby takým spôsobom, že na 16, resp. 16,5 hodinovú riadnu službu v služobný deň nadväzuje určená 8, resp. 7,5 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, že služobné povinnosti sú určované na čas nočných hodín, že v prípade, že je počas služobnej pohotovosti vyhlásený poplach a hasiči sú vyslaní na zásah, mení sa služobná pohotovosť na prácu nadčas, a že hasiči strávia na pracovisku počas jednej zmeny minimálne 24 hodín. Keďže sa striedajú tri hasičské zmeny, každý tretí deň odslúžia hasiči v jednotlivých hasičských zmenách 24 hodín a následne majú dva dni voľna. Z výpisu z dochádzkového systému, ktorý predložil žalobca v priebehu konania na súde prvej inštancie je nesporné, že počas rozhodného obdobia 04.04.2020 do 03.04.2023 u žalobcu pravidelne dochádzalo k prekračovaniu maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času."
3.7 Čo sa týka posúdenia, či a v akej miere došlo v prípade žalobcu k porušeniu práva na maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/15/2024 zo dňa 18. 12. 2024, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné v obdobnej právnej veci sp. zn. 5C/72/2023, v ktorej okresný súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že "jedným z najvýznamnejších osobnostných práv je, o. i., právo na súkromný a rodinný život, ako aj právo na ochranu zdravia. Odvolací súd odkazuje na závery súdu prvej inštancie o vzniku nemajetkovej ujmy u žalobcu, ktorej podstatou je skutočnosť, že tento namiesto času, ktorý mohol tráviť s rodinou, prípadne inak ako v zamestnaní, tento čas trávil práve v zamestnaní. Je potrebné dodať, že žalobca má aj právo na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky, že uvedený článok zaväzuje štát zabezpečiť jeho realizáciu predovšetkým prostredníctvom právnej úpravy materiálnych a inštitucionálnych predpokladov nevyhnutných na jeho efektívny výkon. V pracovnoprávnej oblasti je právo na ochranu zdravia zabezpečované predovšetkým zavádzaním opatrení na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, vrátane úpravy pracovných podmienok, medzi ktoré patrí aj organizácia pracovného času a odpočinku. Každý má právo na odpočinok a zotavenie vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelnej platenej dovolenky (článok 24 Všeobecnej Deklarácie ľudských práv). Z úvodných ustanovení Smernice Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ako aj Smernice Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, vyplýva, že normotvorca vychádzal z faktu, že je ešte stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania a musia sa preto bezodkladne zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany, pričom tento ciel' by sa nemal podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem "odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách,

resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času, "primeraný odpočinok" znamená, že pracovníci majú pravidelný čas odpočinku, trvanie ktorého je vyjadrené v jednotkách času a ktorý je dostatočne dlhý a nepretržitý, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, je potrebné sa stotožniť so záverom súdu, že žalobcovi nepochybne vznikla nemajetková ujma. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalovaného, že nebola splnená podmienka pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že v zmysle uvedeného ustanovenia je možné žiadať peňažné odškodnenie len vtedy, ak nie je postačujúce zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. 1 a že neoprávneným zásahom bola v značnej miere znížená dôstojnosť, resp. vážnosť žalobcu v spoločnosti. So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené (právo na ochranu zdravia) a jeho okolnosti, nemožno podmieňovať možnosť uplatnenia peňažnej satisfakcie požadovaním následku, ktorým je zníženie dôstojnosti, resp. vážnosti žalobcu v spoločnosti. Občianskoprávne prostriedky ochrany osobnosti vymenované v ust. § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka sú uvedené len príkladmo, teda právna úprava nevylučuje, aby fyzická osoba použila aj iné prostriedky ochrany, a ktoré z týchto právnych prostriedkov dotknutá osoba použije, závisí predovšetkým na jej vôli, ktorá bude ovplyvnená povahou a intenzitou neoprávneného zásahu. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, pričom týmto zadosťučinením sa rozumie morálna satisfakcia. Peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa odseku 1 nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo, t. j., že žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijala vnútroštátnu právnu úpravu v zmysle zák. č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbore, ktorý umožňuie zamestnávateľovi, resp. služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu, stanovenú v článku 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a rady 2003/88/, neprichádza do úvahy morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie difamujúcich výrokov a pod. Uvedené prostriedky nápravy podľa ust. § 13 ods. l Občianskeho zákonníka za takýchto okolností strácajú svoju účinnosť a funkčnosť a v takomto prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť finančné zadosťučinenie."

3.8 K argumentácii žalovaného, podľa ktorej pokiaľ nie je nariadený služobný zásah, môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, resp. vymedzený priestor na odpočinok zamestnanca a teda, sa od neho nevyžaduje aktívna činnosť, že žalobca nemusí byt' bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti, uviedol, že je potrebné odkázať na opakované konštatovanie Súdneho dvora EÚ, že pojem "pracovný čas" treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Vyžaduje si splnenie troch podmienok. Po 1/ pracovník musí byt' "v práci", po 2/ musí byt' zamestnávateľovi k dispozícii a po 3/ musí vykonávať svoju činnosť alebo svoje povinnosti. Rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, čo je a čo nie je pracovný čas, je teda požiadavka prítomnosti na mieste určenom zamestnávateľom a okamžitého poskytovania príslušných služieb. Dôležité je aj zohľadnenie kvality času, ktorý pracovník môže tráviť počas plnenia tohto typu povinností, napríklad to, či sa môže venovať vlastným záujmom a rodine. Preto odvolací súd aj tieto námietky žalovaného považoval za nedôvodné. Žalobca vykonáva službu na mieste určenom zamestnávateľom, musí tam byt' fyzicky prítomný a bez ohradu na to, že nemusí byt' "aktívny" počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musí byt' plne k dispozícii a pripravený okamžite poskytnúť príslušné služby a plniť si svoje povinnosti. Je oddelený od svojho vlastného sociálneho súkromného prostredia a rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť - organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám, je nielen výrazne obmedzená, ale priam vylúčená.

3.9 V závere repliky žalobca uviedol, že žalovaný nedôvodne tvrdí, že súdna prax v obdobných veciach sa v najnovších konaniach priaznivo vyvíja v prospech žalovaného. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalovaný vo svojom vyjadrení síce poukazuje na množstvo rozsudkov, avšak viaceré nie sú zverejnené, čo nasvedčuje tomu, že ide o neprávoplatné rozhodnutia súdov. Žalobca pritom poukázal na viaceré aktuálne rozhodnutia súdov SR riadne zverejnené, ktorými súdy v obdobných prípadoch priznali hasičom - žalobcom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

3.10 V súvislosti s dôvodnosťou žaloby a správnosťou určenia výšky nemajetkovej ujmy žalobca na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/81/2024 zo dňa 02.04.2025, vo veci priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 138,- eur, v odôvodnení ktorého krajský súd uvádza "podľa názoru odvolacieho súdu je legitímny aj názor žalobcu a rovnako súdu prvej inštancie, keď výšku nemajetkovej ujmy odvodzoval od počtu hodín strávených pracovnou pohotovosťou, ktorý čas nebol započítaný do pracovnej doby žalobcu, ktoré tvrdenie žalobcu, vrátane dokladov, ktoré žalobca predložil, žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil. Teda úvaha súdu v tom smere, že výšku nemajetkovej ujmy odvodzoval od výšky počtu hodín pracovnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovnej doby, je v zásade legitímna. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že v skutočnosti sa pod týmto nárokom skrýva mzdový nárok, pretože o uplatnenie mzdového nároku by išlo v prípade, ak by ho žalobca odvodzoval z konkrétnych ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z., alebo z ustanovení Smernice, či iných právnych aktov Európskej únie, podľa ktorých by na takýto mzdový nárok mal právo a práve v takom prípade by žalovaným musel byť jeho zamestnávateľ a nie štát."
3.11 V úplnom závere repliky žalobca uviedol, že s námietkou žalovaného ohľadne miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Rimavská Sobota nesúhlasí a považuje ju za nedôvodnú, preto navrhuje, aby Okresný súd Rimavská Sobota, ako vecne a miestne príslušný súd, vo veci konal a rozhodol, pričom má za to, že ním uplatnený nárok je riadne odôvodnený a dôvodný a preto navrhuje, aby súd žalobcovi priznal ním uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, tak ako to vyplýva zo žalobného návrhu.
4. Vyjadrenie žalobcu súd v zmysle ust. § 167 ods. 4 C.s.p. zaslal žalovanému s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 17.06.2025 (duplika), v ktorej v bode II., uviedol, že zotrváva na doterajšej skutkovej a právnej argumentácii. V bode III. k podmienkam nároku na náhradu škody uviedol, že pre úspešnosť žaloby je potrebné preukázať porušenie článku 6 písm. b/ Smernice a ak žalobca preukáže, že došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, je na mieste skúmať rozsah prípadnej ujmy, teda o koľko hodín došlo k prekročeniu limitu a aké to malo následky na žalobcu. V bode IV. k skúmaniu porušenia práva únie uviedol, že je nevyhnutné prihliadať na rozdiel medzi pojmami "pracovný čas" a "čas odpočinku", pričom Zák. č. 315/2001 Z.z. neposudzuje časy odpočinku (dovolenky, voľná, práceneschopnosti) za služobný čas a podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ je pracovný čas potrebné chápať ako protiklad k času odpočinku s tým, že tieto pojmy sa navzájom vylučujú. V bode V. k dôkaznému bremenu uviedol, že má za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno čo do otázky preukázania porušenia ustanovenia práva únie, ktoré priznáva jednotlivcovi právo. Žalobca v žalobe a ani vo svojom vyjadrení zo dňa 07.06.2025 neuviedol, žiadne konkrétne následky, ktoré by mal ním tvrdený zásah na jeho osobnostnú sféru. V bode VI. k určovaniu nemajetkovej ujmy uviedol, že otázku určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy Súdny dvor EÚ ponechal na úvahe vnútroštátnych súdov a teda v otázke úspešnosti žaloby, resp. jej následnému určeniu výšky je nevyhnutné prihliadať na vnútroštátnu právnu úpravu a taktiež na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V bode VII. k súdnej praxi v obdobných veciach poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici (sp. zn. 14Co/15/2025, 14Co/18/2025, 14Co/7/2025), pričom z rozhodnutia sp. zn. 14Co/18/2025 vyplýva, že pre zistenie prekročenia maximálneho priemerného týždenného pracovného času je dôležité, aby žalobca preukázal, v ktorých referenčných obdobiach došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného limitu pracovného času, pričom pre účely ustálenia primeranej výšky ujmy nie je rozhodujúci konkrétny presah hodín nad limit 48 hodín priemerného týždenného pracovného času, teda zistenie koľko presne odslúžených hodín bolo nad limit 48 hodín týždenne. V bode VIII. k spôsobu výpočtu ujmy a výpočtu pracovného času uviedol, že do práva žalobcu nebolo zasiahnuté v takej miere ako to žalobca prezentuje, keď k prekročeniu maximálneho limitu priemerného týždenného pracovného času došlo len v jednom referenčnom období zo žalovaného obdobia a to od októbra 2022 do marca 2023. V bode IX. k návrhu na vykonanie dokazovania navrhol vyžiadať si výpis zo Sociálnej poisťovne na žalobcu na účely zistenia, či žalobca v žalovanom období vykonával aj inú zárobkovú činnosť mimo HaZZ. V bode X. na záver žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.
5. Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 30.09.2025. Na pojednávanie sa dostavil žalobca, jeho zástupca ako aj zástupca žalovaného.
5.1 Zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že zotrváva na podanej žalobe a obsahu všetkých vyjadrení daných v tejto veci. Zdôraznil, že žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla tým, že nedošlo k správnej transpozícii Smernice č. 2003/88 do zákona o HaZZ. Nežaluje mzdový nárok.

5.2 Pokiaľ zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že navrhuje uplatnenie sudcovskej koncentrácie vo vzťahu ku všetkým novým skutočnostiam, ktoré zástupca žalovaného uviedol na pojednávaní, a ktorými popiera žalobou uplatnený nárok (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co/62/2025 zo dňa 19.08.2025, bod 27, korigendum č. 2023/C 143/06 zo dňa 26.04.2023 k výkladovému oznámeniu Komisie o Smernici č. 2003/88/ES, Ústavný zákon č. 227/2002 týkajúci sa obdobia covidu a to vo vzťahu k počítaniu priemerného týždenného pracovného času žalobcu za mesiac 10/2022 ako aj vo vzťahu k rekondičnému pobytu, ktorý žalobca v tomto mesiaci absolvoval), súd uvádza, že išlo skôr o právne posúdenie veci ako o prostriedky procesnej obrany a útoku, pričom posúdenie včasnosti predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany je ponechané na úvahe súdu (spadá do jeho kompetencie), súd sa môže a nemusí rozhodnúť či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že na procesný úkon neprihliadne, čo vyplýva z ust. § 153 ods. 2 C.s.p. Toto zákonné ustanovenie teda nevylučuje, že súd prihliadne aj na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas (rozhodnutie II. ÚS 530/2018 zo dňa 15.11.2018).
5.2 Zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že zotrváva na právnej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k žalobe a v duplike a zdôraznil, že pre záver o dôvodnosti žaloby je potrebné vychádzať z toho, že u žalobcu v žalovanom období došlo k prekročeniu 48 hodinového priemerného týždenného pracovného času, pretože nepostačuje iba preukázanie toho, že služobná pohotovosť nebola započítaná do pracovného času.
6. Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu žalobcu oboznámením sa so žalobou, so všetkými vyjadreniami strán sporu, s predloženým oznámením o sume a zložení platu, s výplatnými páskami za obdobie od 03/2022 do 08/2024, s plánom služieb za obdobie od 03/2022 do 08/2024, s tabuľkou s údajmi o fonde služobného času, počte hodín pohotovosti, výpočte výšky náhrady nemajetkovej ujmy a ďalších údajoch súvisiacich s jej výpočtom, s lekárskymi správami otca žalobcu, s fotografiami žalobcu s jeho priateľkou, s výpočtom priemerného služobného času žalobcu, s plachtami služieb žalobcu a prehľadom plánu služieb žalobcu, ktoré predložil žalovaný, s výpočtom priemerného služobného času žalobcu vo vyjadrení zo dňa 11.08.2025, s odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni na žalobcu.
7. V slovenskom právnom poriadku vyplýva slovenským súdom povinnosť dodržiavať únijné právo z článku 144 ods. l Ústavy Slovenskej republiky, na základe ktorého sú sudcovia pri rozhodovaní viazaní aj medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2, t. j. Zmluvou o Európskej únii, Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva aj ostatnými prameňmi primárneho práva Európskej únie. Okrem toho § 2 ods. l zákona č. 416/2004 Z. z. o Úradnom vestníku Európskej únie ustanovuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku znalosti právne záväzných aktov, ktoré boli v tomto úradnom vestníku uverejnené. Na predchádzajúce ustanovenia nadväzuje aj ust. § 186 ods. 1 C.s.p., ktorý zbavuje povinnosti dokazovať právne záväzné akty, ktoré boli zverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.
7.1 Podľa čl. 7 ods. 2 druhá a tretia veta Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.
7.2 Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.
7.3 Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
7.4 Podľa čl. 36 ods. 1 písm. c/, d/ a e/ Ústavy Slovenskej republiky, zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä na c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a e) primeraný odpočinok po práci.
7.5 Podľa čl. 144 ods. l Ústavy Slovenskej republiky, sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.
8. Minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času ustanovuje Smernica Európskeho parlamentu a rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len Smernica).
8.1 Podľa bodu 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem "odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch,

hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času.
8.1 Podľa čl. 1 bod 2, písm. a/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, táto smernica sa vzťahuje na minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas.
8.2 Podľa čl. 1 bod 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.
8.3 Podľa čl. 2 bod 1, 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, na účely tejto smernice platia tieto definície: 1. "pracovný čas" je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou, "čas odpočinku" je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.
8.4 Podľa čl. 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.
8.5 Podľa čl. 16 písm. b/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie čl. 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s čl. 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne.
8.6 Podľa čl. 17 ods. 3 písm. b/ bod iii/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky článkov 3,4,5,8 a 16 v prípade činností spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby najmä: služby tlače, rádia, televízie, filmovej tvorby, pôšt a telekomunikácií, sanitky, protipožiarne služby a služby civilnej ochrany.
8.7 Podľa čl. 19 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES, možnosť odchýlky od čl. 16 písm. b/ uvedenej v čl. 17 ods. 3 a v článku 18 nemôže viesť k ustanoveniu referenčného obdobia dlhšieho ako šesť mesiacov.
9. Štátnu službu a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a príslušníkov Horskej záchrannej služby, upravuje zákon č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore v platnom znení (ďalej len zákon o HaZZ).
9.1 Podľa ust. § 85 ods. l a 2 zákona č. 315/2001 Z.z., služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.
9.2 Podľa ust. § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 315/2001 Z.z., služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.
9.3 Podľa ust. § 91 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 315/2001 Z.z., štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času. Štátna služba nadčas sa môže písomne nariadiť v naliehavom záujme štátnej služby, a to aj na dni služobného pokoja; ak ju nie je možné vopred písomne nariadiť, nariadi sa ústne a po jej skončení sa bezodkladne o tom urobí písomný záznam. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma služobnými dňami sa nesmie pritom skrátiť na menej ako osem hodín. V kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.
9.4 Podľa ust. § 92 ods. 1, 2 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z.z., služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času a) v mieste vykonávania štátnej služby.
9.5 Podľa ust. § 103 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 315/2001 Z.z., príslušníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí služobný príjem, ktorý tvoria tieto zložky: a) tarifný plat, b) príplatok za riadenie, c) príplatok za zastupovanie, d) osobný príplatok, e) hodnostný príplatok, f) plat za štátnu službu nadčas, g) príplatok za zmennosť, h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraviu škodlivom prostredí a na miestach s ohrozením života a zdravia, i) odmena, j) doplatok k služobnému platu podľa § 209e.

Služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g). Príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.
9.6 Podľa ust. § 122 ods. l a 2 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z.z., ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. l určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja. Ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.
9.7 Podľa ust. § 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z.z., Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.
10.Keďže slovenský právny poriadok nemá osobitnú právnu úpravu obsahujúcu náležitosti konania o náhradu škody spôsobenej porušením úniových práv jednotlivcov a ani pravidlá, použitím ktorých by sa dalo dospieť k stanoveniu výšky náhrady súd ako vnútroštátnu právnu úpravu použil ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, keďže tieto ustanovenia upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie k náhrade škody žalobcu v dôsledku porušenia jeho únioveho práva.
10.1 Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
10.2 Podľa ust. § 13 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
10.3 Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané priznať.
10.4 Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.
10.5 Podľa ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.
11. Súd vec na základe citovaných ustanovení právne posúdil takto:
11.1 Najprv sa súd vysporiadal s námietkou miestnej nepríslušnosti okresného súdu Rimavská Sobota, ku ktorej uvádza, že ju považoval za nedôvodnú. Na určenie miestnej príslušnosti súdu je rozhodujúce tvrdenie žalobcu, kde nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody (nemajetkovej ujmy). V prejednávanej veci je to miesto výkonu služobnej pohotovosti žalobcu ako hasiča, na ktorom sa prejavilo porušenie článku 6 písm. b/ Smernice. Sídlo Ministerstva vnútra SR ako orgánu konajúceho za žalovaného (Slovenská republika) je pre určenie miestnej príslušnosti bez právneho významu. Súd preto dospel k záveru, že v zmysle ust. § 19 písm. b/ C.s.p. je miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu Okresný súd Rimavská Sobota, pretože škoda(ujma) žalobcovi vznikla v mieste výkonu štátnej služby (Hnúšťa), ktoré patrí do pôsobnosti Okresného súdu Rimavská Sobota.
11.2 Ďalej sa súd vysporiadal so vznesenou námietku premlčania zo strany žalovaného a dospel k záveru, že táto námietka nie je dôvodná. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je v tomto prípade viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na zachovanie maximálneho priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b/ Smernice. Či došlo k prekročeniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času možno spravidla zistiť v priebehu , resp. najneskôr po dovŕšení príslušného mesiaca. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, t.j. z hľadiska posudzovaného prípadu za mesiac marec 2022 najskôr dňa 01.04.2022, teda trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za mesiac marec 2022 plynula žalobcovi do 01.04.2025 (išlo o utorok, ktorý bol riadnym pracovným dňom), pričom žaloba došla na súd dňa

31.03.2025. V tomto smere súd poukazuje na bod 4.8.5 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 26.06.2024, sp. zn. 17Co/52/2024, z ktorého vyplýva rovnaký právny záver. Keďže žaloba došla na súd dňa 31.03.2025, nárok za mesiac marec 2022, nie je premlčaný.
11.3 Súd sa vysporiadal aj s námietkou žalovaného týkajúcou sa toho, že Smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje na príslušníkov hasičského a záchranného zboru, ktorú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú s poukazom na výklad pôsobnosti tejto Smernice daný SD EÚ v jeho rozhodnutí vo veci C-397/01 Pfeiffer (body 53 a 55), v ktorom SD EÚ ustálil že Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na hasičov, ak ide o výkon služby v obvyklých podmienkach. Výnimky uvedené v čl.2 ods.2 Smernice 89/391/EHS je potrebné vykladať zužujúco, boli prijaté len za účelom zabezpečenia riadneho fungovania služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu ako napríklad katastrofa, pre ktoré je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové záchranné tímy. Teda žalovaným namietaná výnimka v zmysle čl. 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS sa podľa názoru SD EÚ vzťahuje iba na výnimočné situácie, ako je napr. nejaká katastrofa, atentát, veľká havária, nie na výkon služby hasičov v obvyklých podmienkach ako je tomu v súdenej veci, pričom v konaní žiadnou zo strán nebolo tvrdené a preukázané, že by v žalovanom období výkon práce žalobcu vrátane služobnej pohotovosti zahŕňal výkon takej činnosti, ktorá by sa vymykala obvyklým podmienkam a bolo by ju možné považovať za osobitne vážnu situáciu osobitného rozsahu kedy by nebolo možné dopredu rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Smernica 2003/88/ES je teda plne aplikovateľná aj na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. O tom, že Smernica 2003/88/ES má dopadať aj na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, svedčí aj tá skutočnosť, že zákon o HaZZ vo svojej prílohe č. 4 zaradil túto Smernicu medzi právne záväzné akty EÚ preberané týmto zákonom.
12. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 5 944,63 eur titulom náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla ako jednotlivcovi za porušenie únioného práva Slovenskou republikou ako členským štátom Európskej únie a to z dôvodu nesprávneho implementovania Smernice 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku, keďže do Zákona o hasičskom a záchrannom zbore sa nepremietlo ustanovenie čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES o 48 priemernom týždennom pracovnom čase, v dôsledku čoho došlo k porušeniu únioného práva a vzniku nároku žalobcu ako hasiča na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy za stratu času odpočinku, na ktorý by mal žalobca nárok, ak by bol maximálny priemerný týždenný pracovný čas upravený v čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, dodržaný.
12.1 Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca bol do 31.08.2024 hasičom s výkonom štátnej služby na Hasičskej stanici so sídlom v Hnúšti.
12.2 Sporné medzi stranami sporu bolo to, či u žalobcu došlo k porušeniu únioného práva Slovenskou republikou v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku, konkrétne či sa do zákona č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbore premietli ustanovenia čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES o 48 hodinovom priemernom týždennom pracovnom čase pre hasičov a vzhľadom na spôsob výpočtu výšky nemajetkovej ujmy, bolo sporné aj to či nejde v skutočnosti o mzdový nárok, teda skutočnú škodu a nie nemajetkovú ujmu.
13. K výpočtu nemajetkovej ujmy urobeného žalobcom ako výpočet rozdielu medzi odmenou za určenú služobnú pohotovosť (15 %, resp. 30 %) a odmenou za nariadenú pohotovosť vo výške 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť služobného platu žalobcu hasiča, ktorý výpočet žalovaný považuje za skrytý mzdový nárok a nie nemajetkovú ujmu, pričom pri takomto spôsobe výpočtu výšky nemajetkovej ujmy sa fakticky zlieva pojem nemajetková ujma s pojmom vecná škoda súd uvádza, že sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného potiaľ, že nemajetkovú ujmu za neoprávnený zásah do osobnostných práv jednotlivca nemožno vyjadriť presným matematickým výpočtom vzhľadom na špecifickosť neoprávneného zásahu do nemajetkovej sféry osobnosti každého jednotlivca, súd ju určuje odhadom v závislosti od úvahy súdu s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostného práva v každom jednotlivom posudzovanom prípade došlo. Súd sa však nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že ohľadne nariadenej služobnej pohotovosti žalobca netvrdí, že pociťuje nejakú škodu (ujmu), pretože zo žaloby vyplýva, že tak učená služobná pohotovosť (§ 92 ods. 1 zákona o HaZZ) ako ani nariadená služobná pohotovosť (§ 92 ods. 2 zákona o HaZZ) neboli započítané do služobného času žalobcu hasiča, pričom žalobca počas odslúžených zmien v rozhodnom žalovanom období vykonal určenú a nariadenú služobnú pohotovosť spolu v rozsahu 1 676,24 hodín. Nemajetková ujma žalobcovi nevznikla tým, že služobná pohotovosť je ohodnotená nižšie ako výkon služby v rámci služobného pracovného času, ale tým, že v dôsledku vnútroštátnej úpravy musel žalobca odpracovať reálne viac ako bol povinný podľa únijného práva. Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil, a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Nežaluje teda nemajetkovú ujmu

za presný počet odpracovaných hodín nad stanovený maximálny limit 48 hodín týždenne. Vzhľadom na uvedené je výpočet uvedený žalobcom potrebné posudzovať len z pohľadu, či suma, ku ktorej žalobca na základe tohto výpočtu dospel je primeranou peňažnou satisfakciou za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Skutočnosť, že žalobca založil výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy na uvedenom spôsobe výpočtu však ešte neznamená, že si v skutočnosti uplatnil mzdový nárok ako to tvrdí žalovaný, ale iba to, že zrozumiteľným a preskúmateľným spôsobom kvantifikoval výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. O uplatnenie mzdového nároku by išlo v prípade, ak by si ho žalobca odvodzoval z konkrétnych ustanovení zákona o HaZZ alebo z ustanovení Smernice, alebo iných aktov Únie, podľa ktorých by na takýto mzdový nárok mal právo, pričom v takomto prípade by žalovaným musel byť služobný úrad hasiča a nie Slovenská republika.

14. Vnútroštátna právna úprava v podobe zákona o HaZZ a na ňu nadväzujúca aplikačná prax musí rešpektovať požiadavku vyplývajúcu z čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, pretože čl. 6 písm. b) Smernice predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva Únie, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu, a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovolávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi (C-429/09 Fuß). Súdny dvor vo viacerých svojich rozhodnutiach ako napr. C-397/01 Pfeiffer a C-437/05 Vorel opakovane zdôrazňoval, že čas pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času a pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za pracovný čas nezávisle od toho, akú prácu skutočne pracovník vykonáva. Osobitne v prípade hasičov Súdny dvor potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený Smernicou (C-429/09, C-52/04). Súd tu poukazuje na rozsudok Súdneho dvora C-303/98 (Simap), uznesenie Súdneho dvora C-241/99 a rozsudok Súdneho dvora C-151/02 (Jaeger). Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" v zmysle Smernice 2003/88/ES a teda, že tento pojem bráni vnútroštátnej právnej úprave stanovujúcej priemerný týždenný pracovný čas, ktorý vzhľadom na to, že zahŕňa takéto obdobia pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, prekračuje maximálnu týždennú hranicu upravenú v článku 6 písm. b) uvedenej Smernice. Keďže Súdny dvor navyše zastáva názor, že táto otázka, súvisiaca s pojmom "pracovný čas" v zmysle Smernice 2003/88/ES neponecháva priestor na akékoľvek rozumné pochybnosti, prijal s prihliadnutím na spomenutú judikatúru - uznesenie C-52/04 (Personalrat der Feuerwehr Hamburg), v ktorom rozhodol, že činnosti vykonávané zásahovými službami verejnej hasičskej služby - okrem prípadu výnimočných okolností - patria do rozsahu pôsobnosti Smernice 2003/88, takže článok 6 písm. b) tejto Smernice v zásade bráni prekročeniu 48-hodinovej hranice stanovenej pre maximálny týždenný pracovný čas vrátane zásahových služieb. Pretože žalobca musí byť počas výkonu služobnej pohotovosti k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, je potrebné celý čas služobnej pohotovosti započítať do pracovného času žalobcu a teda bez vplyvu na porušenie čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES je preto aj skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada. Naša právna úprava obsiahnutá v zákone o HaZZ upravuje podmienky výkonu štátnej služby so zameraním okrem iného na pojmy týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť. Podľa prílohy č. 4 bod 6 zákona o HaZZ bola do znenia zákona prebratá Smernica 2003/88/ES. Z ustanovení zákona v znení platnom do 01.11.2024, do ktorého obdobia spadá žalované obdobie, však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tom spočíva rozpor slovenskej právnej úpravy s právom EÚ. Vnútroštátna právna úprava v podobe zákona o HaZZ umožňuje rozvrhnúť príslušníkovi zboru nerovnomerný pracovný čas, avšak takýto pracovný čas nesmie presiahnuť maximálnu hranicu stanovenú Smernicou v zmysle čl. 6 písm. b). Neaktívnu časť služobnej pohotovosti zákon explicitne nezaraďuje do výkonu štátnej služby, práve naopak, z ust. § 86 zákona o HaZZ pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu nadväzujúcou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby. Rozlíšenie je zreteľné aj z ohodnotenia výkonu štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti v § 103 ods. 5 zákona o HaZZ, keď zákon rozlišuje služobný príjem na jednej strane, ktorého zložky sú uvedené v § 103 ods. 1 zákona o HaZZ, vrátane napr. platu za štátnu službu nadčas a na druhej strane peňažnú náhradu za služobnú pohotovosť v štátnej službe ako osobitný mzdový nárok upravený v § 122 zákona o HaZZ, kde sa uvádza na jednej strane neaktívna časť

služobnej pohotovosti (a to vrátane určenej služobnej pohotovosti na pracovisku v zmysle § 92 ods. 1 zákona o HaZZ), za ktorú patrí príslušníkovi náhrada za služobnú pohotovosť a na druhej strane výkon štátnej služby, ku ktorému dôjde počas trvania pohotovosti, za ktorý už uvedená náhrada príslušníkovi nepatrí, ale patrí mu služobný príjem (konkrétne jeho zložka - plat za štátnu službu nadčas). Na základe uvedeného je teda zrejmé, že zákon o HaZZ rozlišuje na jednej strane výkon štátnej služby, ktorý sa započítava do služobného času v zmysle § 85 ods. 1 zákona o HaZZ a na druhej strane neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, kde len v prípade, že sa zmení na aktívnu časť (napríklad výjazd hasičov), sa potom považuje takto vykonaná práca za súčasť výkonu štátnej služby a potom sa zarátava ako služobný čas. Smernica 2003/88/ES neumožňuje, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu "pracovný čas", ako túto definíciu uvádza samotná Smernica. Súdny dvor vo svojej judikatúre zdôraznil, že rozlišovanie je binárne: buď je určitý čas pracovným časom, alebo nie je. Normotvorca teda nepovažoval za vhodné stanoviť nijakú ďalšiu kategóriu, ktorá by umožňovala určité rozlišovanie. Súdny dvor už viackrát rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku, alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Na základe uvedeného možno konštatovať, že Slovenská republika neprijala opatrenie nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času určená v čl. 6 písm. b) Smernice. S účinnosťou od 01.11.2024 síce bola v podobe Zák. č. 258/2024 Z.z. prijatá novela zákona o HaZZ, ktorá v ust. § 97 ods. 3 doplnila odsek v znení: "na účely výpočtu priemerného týždenného služobného času, ktorý vrátane služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ a štátnej služby nadčas v období šiestich mesiacov nesmie prekročiť 48 hodín...." avšak táto novela podstatu problému nijako nerieši pokiaľ súčasne nedôjde k rozšíreniu počtu zásahových hasičov na každej hasičskej stanici (vytvorenie 4. zmeny a následné znovu rozvrhnutie služobného času). Toto súd poznamenáva len okrajovo, keďže žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za obdobie od 03/2022 do 08/2024, čiže uvedená novela ako ani ďalšia novela v podobe Zák. č. 179/2025 účinná od 01.07.2025 sa žalovaného obdobia netýkajú. Vychádzajúc z uvedeného potom možno konštatovať, že Smernica 2003/88 ES nebola správne prebratá do Zákona č. 315/2001 Z.z, čo nakoniec potvrdzuje aj dôvodová správa k novele zákona o HaZZ v podobe Zák. č. 179/2025 Z.z., účinnej od 01.07.2025, v ktorej sa uvádza, že týmto návrhom zákona sa reaguje na prebiehajúce súdne spory príslušníkov HaZZ v súvislosti s prekračovaním priemerného týždenného služobného času, ktoré vznikajú preto, že sa do limitu maximálneho priemerného týždenného pracovného času nezarátava služobná pohotovosť v mieste výkonu štátnej služby, ako to vyžaduje európska legislatíva. Týmto návrhom zákona sa ustanovuje, že priemerný týždenný služobný čas príslušníka vrátane štátnej služby nadčas a služobnej pohotovosti v mieste výkonu štátnej služby nesmie prekročiť 48 hodín. Návrhom sa súčasne stanovuje výnimka, ktorá umožní prekročenie 48 hodinového priemerného týždenného služobného času v prípade, ak s tým príslušník súhlasí, s tým, že príslušník môže svoj súhlas kedykoľvek odvolať a s nedaním súhlasu mu nemôže vzniknúť žiadna ujma. Návrhom zákona sa tiež zvyšuje výška peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť v pracovných dňoch z 15 % na 50 % za každú hodinu tejto pohotovosti a v dňoch služobného pokoja z 30 % na 100 % za každú hodinu tejto pohotovosti. V analýze vplyvov tejto novely na rozpočet verejnej správy sa výslovne uvádza, že "Súdny dvor EÚ posudzuje legálnosť postupu SR pri aplikácii Smernice 2003/88/ES, ktorá stanovuje maximálny týždenný pracovný čas zamestnanca, pričom Smernica sa vzťahuje aj na hasičské a záchranné zložky a nie je predpoklad úspechu SR s tým, že pri nezosúladení národnej legislatívy so Smernicou hrozia pokuty v státisícoch až miliónoch eur, čo je vysoká pravdepodobnosť v pomerne krátkom časovom horizonte, preto je potrebné zosúladenie národnej legislatívy so Smernicou 2003/88/ES. Aktuálne sú príslušníkom plánované 24-hodinové služby, z toho 16 hodín služobného času a 8 hodín služobnej pohotovosti, ktorá sa nezapočítava do služobného času. Zvýšením systematizácie počtu príslušníkov v rokoch 2026 až 2029 o 1 080 príslušníkov dôjde k systémovému riešeniu a dôjde aj k plánovaniu 12 hodinových služieb, z tohto bude 12 hodín služobného času bez služobnej pohotovosti, čo bude v súlade so Smernicou." V uvedenom kontexte súd celkovú obranu žalovaného v prejednávanom prípade týkajúcu sa prebratia Smernice do zákona o HaZZ považuje za účelovú, keďže je v priamom rozpore s tým, čo žalovaný uviedol v dôvodovej správe k návrhu novely zákona o HaZZ účinnej od 01.07.2025 a v Analýze jej vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a na financovanie návrhu tejto novely.

15. V danom spore si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému za obdobie od marca 2022 do augusta 2024 vrátane vo výške 5 944,63 eur na tom skutkovom a právnom základe, že Smernica 2003/88/ES nebola do zákona o HaZZ správne transponovaná, keď zákon o HaZZ umožňuje zamestnávateľovi nezapočítavať neaktívnu časť služobnej pohotovosti hasiča do služobného času a

rozvrhnúť služobný čas žalobcu tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú čl. 6 písm. b/ Smernice. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobca vypočítal ako rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50 % zo sumy časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a/ zákona o HaZZ) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť (15% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 zákona o HaZZ, resp. 30 % z tejto sumy v prípade, ak ide o deň služobného pokoja), t.j. vo výške zodpovedajúcej 35 %, resp. 20 % zo sumy ktorá je príslušnou časťou služobného platu (v prípade bežného služobného dňa: 50% - 15% = 35%, v prípade ak ide o deň služobného pokoja: 50% - 30% = 20%).

16. Súd mal dokazovaním za preukázané, že v rozhodnom žalovanom období mal žalobca rozvrhnutý pracovný čas nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas pozostával zo 16 hodinovej pracovnej zmeny ako výkon služby a na ňu nadväzovala 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, t.j. na pracovisku žalobca strávil sústavne 24 hodín. Výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti, ktorá bola odmeňovaná ako nadčasová práca a neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Podľa čl. 2 ods. 1 a 2 Smernice 2003/88/ES, na účely tejto Smernice "pracovný čas" je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou a "čas odpočinku" je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Pre účely posúdenia tejto veci súd pojmy "pracovný čas" a "služobný čas" používa v totožnom význame. V tomto smere sa súd stotožnil s námietkou žalovaného že fond pracovného času nie je veličina, z ktorej by sa malo vychádzať pri výpočte priemerného týždenného pracovného času, pretože ide len o vyjadrenie počtu pracovných hodín, ktoré má zamestnanec pri jeho spôsobe rozvrhnutia pracovného času k dispozícii, nevyjadruje reálne číslo koľko zamestnanec v práci za mesiac skutočne odpracoval, teda nevyjadruje pracovný čas v zmysle čl. 2 Smernice, ako to žalobca uvádza v žalobe.

17. Z preložených plánov služieb týkajúcich sa žalobcu za žalované obdobie od marca 2022 do augusta 2024 (ku 31.08.2024 žalobcovi skončil výkon štátnej služby) mal súd preukázané, že žalobca ako hasič v stálej službe za žalované obdobie odpracoval priemerný týždenný pracovný čas presahujúci maximálny limit 48 hodinového týždenného pracovného času stanovený v čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, pričom do odpracovaného týždenného pracovného času žalobcu bol započítaný len čas odpracovaných hodín počas výkonu služby (16 hodín) a čas výkonu služobnej pohotovosti na pracovisku (8 hodín) žalobcovi do služobného času započítaný nebol. V mieste výkonu štátnej služby žalobcu na Hasičskej stanici v Hnúšti sa striedajú tri zmeny hasičov a to čaty A, B, C tak, že sa tieto čaty postupne striedajú v 24 hodinových zmenách. Pri takomto striedaní zmien má hasič v týždni 24 hodinovú zmenu a po nej dva dni voľna a potom ďalšiu 24 - hodinová zmenu, teda žalobca - hasič musel odpracovať v dvoch týždňoch v mesiaci tri zmeny (72 hodín) a v dvoch týždňoch dve zmeny (48 hodín), teda minimálne v dvoch týždňoch došlo k prekročeniu limitu maximálneho týždenného pracovného času stanoveného Smernicou reálne odpracovanými hodinami, ktorá skutočnosť znamená porušenie čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, pričom už aj samotný spôsob rozvrhnutia služobného času hasičov tak, ako je uvedený v žalobe, a priori vylučuje dodržanie a neprekročenie 48 - hodinového limitu maximálneho týždenného pracovného času. Žalovaným uvedenú námietku, že pri výpočte priemerného týždenného pracovného času žalobcu sa má vychádzať zo šesťmesačného referenčného obdobia súd považoval za dôvodnú a uvádza, že žalobca mal v rozhodnom období rozvrhnutý pracovný čas nerovnomerne a to tak, že pracovná zmena sa skladá z vykonávania služby, po ktorom bezprostredne nasleduje určená služobná pohotovosť na pracovisku. Jedna zmena sa teda skladá z výkonu služby a z určenej služobnej pohotovosti. V zmysle zákona o HaZZ služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Podstata rozvrhového obdobia tkvie v tom, aby zamestnávateľ, ktorý rozvrhne pracovný čas, v tomto období aj sledoval dodržanie priemerného týždenného pracovného času. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas pritom znamená to, že v určitých obdobiach (týždňov či mesiacov) služobný čas príslušníkov prevyšuje určený služobný čas, zatiaľ čo v iných obdobiach je naopak nižší, aby potom v priemere zodpovedal určenému služobnému času, čo má svoje opodstatnenie aj v povahe (charaktere) vykonávanej práce (rozhodnutie SD EÚ vo veci C - 254/18, bod. 23). Povaha takéhoto referenčného obdobia (6 mesiacov) potom vytvára aj racionálne podmienky pre zistenie priemerného týždenného pracovného času za sledované obdobie. To je význam referenčného obdobia v zmysle čl. 16 písm. b/ Smernice. Vo vzťahu k referenčnému obdobiu pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času súd vychádzal z eurokonformného výkladu ust. § 86 ods. 1 zákona o HaZZ, výkladom ktorého bolo možné naplniť Smernicou sledovaný zámer, aby s ohľadom na povahu niektorých činností/služieb (protipožiarnych) nebolo ustanovené referenčné obdobie pre účely rešpektovania maximálneho priemerného týždenného pracovného času dlhšie ako šesť mesiacov (čl.

19 veta prvá Smernice). Nadväzujúc na uvedené keďže zákon o HaZZ pre nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času určuje obdobie šiestich mesiacov (§ 86 ods. 1 zákona o HaZZ), tak potom z právnej logiky veci možno vyvodiť, že v súlade s čl. 17 ods. 2 a 3 písm. b/ bod iii Smernice, ktorý umožňuje sa odchýliť od čl. 16 písm. b/ Smernice stanovujúc štvormesačné referenčné obdobie, ide o určenie referenčného obdobia nad tento všeobecný rozsah prezumovaný v čl. 16 písm. b/ Smernice, a teda pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času bolo pre rozhodnutie súdu vo veci potrebné vychádzať zo šesťmesačného referenčného obdobia. Tento právny názor vyplýva z viacerých aktuálnych rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici (sp. zn. 14Co/18/2025 zo dňa 27.05.2025, 14Co/7/2025 zo dňa 12.05.2025, 17Co/126/2024 a 17Co/120/2024 ostatné dve rozhodnutia zo dňa 28.05.2025). Zákon o HaZZ ani Smernica pritom neurčuje kedy začína a kedy končí šesťmesačné referenčné obdobie, v rámci ktorého by mal zamestnávateľ príslušníkovi podľa § 86 ods. 1 zákona o HaZZ rozvrhovať služby tak, aby týždenný 48 - hodinový pracovný čas bol dodržaný. Smernica a právny predpis určuje len maximálnu dĺžku referenčného obdobia. Súd vychádzajúc z uvedeného s poukazom na bod 24 rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/97/2024 zo dňa 24.03.2025 mal potom za to, že je potrebné vypočítať priemerný týždenný pracovný čas žalobcu v rozsahu šesť mesačných referenčných období s tým, že referenčné obdobie je treba počítať od momentu, od ktorého si žalobca uplatňuje svoj nárok. Žalobca si uplatňuje nárok od od marca 2022 do augusta 2024, čiže tomu zodpovedajú šesť mesačne referenčné od marca do augusta a od septembra do februára, toho - ktorého roka v rámci rozhodného žalovaného obdobia. Nárok za mesiac marec 2022 súd nemal za premlčaný, pričom v tomto smere poukazuje na odôvodnenie uvedené v bode 11.2 tohto rozhodnutia. Na margo námietok žalovaného týkajúcich sa referenčného obdobia a nerovnomerného rozvrhnutia služobného času u hasičov v referenčnom období je potrebné ešte uviesť, že podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ sú členské štáty povinné garantovať dodržiavanie maximálneho 48 hodinového týždenného pracovného času aj vo vzťahu k referenčným obdobiam, keďže žiadne ustanovenie Smernice nespája so zavedením referenčných období možnosť štátu nerešpektovať záväzok vyplývajúci z čl. 6 písm. b/ Smernice. V referenčných obdobiach dĺžka maximálneho pracovného času nemôže byť prekročená, ako to vyplýva z čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Ak to nie je dodržané, takýmto porušovaním práva EÚ dochádza k zásahom do osobnostnej sféry jednotlivca. Článok 6 písm. b) Smernice priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas, vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Toto ustanovenie Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, pretože umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu, vrátane nadčasov presiahol 48 hodín, keď do služobného pracovného času sa v rozpore s čl. 2 ods. 1 Smernice žalobcovi nezapočítava čas služobnej pohotovosti. Žalobca ako aj žalovaný predložili v priebehu konania výpočty priemerného týždenného služobného (pracovného) času žalobcu, pričom ich výpočty boli urobené v režime rôznym spôsobom určených šesťmesačných referenčných období v rámci rozhodného žalovaného obdobia. Podľa výpočtu žalobcu, priemerný týždenný služobný (pracovný) čas žalobcu presiahol stanovený limit maximálneho priemerného týždenného pracovného času 48 hodín v šesťmesačnom referenčnom období určenom zhodne s uvedeným právnym názorom súdu, v referenčných obdobiach od 09/2022 do 02/2023 a od 09/2023 do 02/2024. Podľa výpočtu žalovaného priemerný týždenný služobný (pracovný) čas žalobcu presiahol stanovený limit maximálneho priemerného týždenného pracovného času 48 hodín v šesťmesačnom období od 10/2022 do 03/2023, ktoré obdobie je posunuté o jeden mesiac, keďže žalovaný mal za to, že nárok za mesiac 03/2022 je premlčaný, a preto začiatok prvého referenčného šesťmesačného obdobia posunul o 1 mesiac a začal ho počítať až od 04/2022, nie od 03/2022, čím sa posunulo určenie všetkých ďalších referenčných období v rámci rozhodného žalovaného obdobia, čo súd nepovažoval za správne. Dôkazným bremenom na preukázanie tvrdenia, že u žalobcu počas celého rozhodného žalovaného obdobia dochádzalo k prekročeniu maximálneho limitu priemerného týždenného pracovného času je ale zaťažený žalobca. Podľa názoru súdu žalobca uniesol dôkazné bremeno len čiastočne, keď preukázal, že k prekročeniu 48 hodinového maximálneho limitu priemerného týždenného pracovného času došlo v dvoch šesťmesačných referenčných obdobiach spadajúcich do rozhodného žalovaného obdobia, počítaných od momentu, od ktorého si žalobca uplatňuje svoj nárok.

18. Súd pri posudzovaní správnosti výpočtov priemerného týždenného služobného (pracovného) času žalobcu považoval argumentáciu žalovaného, že je potrebné prihliadať na rozdiel medzi pojmami "pracovný čas" a "čas odpočinku", ktorý rozdiel vyplýva aj z čl. 2 Smernice, ktorá tieto pojmy striktne oddeľuje a rovnako aj argumentáciou žalovaného, že je potrebné rozlišovať medzi služobným (pracovným) časom a fondom služobného (pracovného) času za dôvodnú, keďže fond služobného (pracovného) času v každom mesiaci je vyjadrenie počtu pracovných hodín, ktoré má zamestnanec pri

jeho spôsobe rozvrhnutia pracovného času k dispozícii a nevyjadruje reálne číslo koľko zamestnanec v práci za mesiac skutočne odpracoval. Fond služobného (pracovného) času sa využíva pre naplnenie plánovaných hodín tak, aby z neho bolo možné vypočítať mzdu, resp. nároky zo sociálneho zabezpečenia. Nejde o ukazovateľ reálne odpracovaných hodín, keďže v zmysle zákona o HaZZ (§ 97 ods. 1) sa ako vykonávanie štátnej služby posudzuje aj čerpanie všetkej dovolenky, čas plateného služobného voľna, čas náhradného voľna za službu nadčas a službu vo sviatok, neprítomnosť v štátnej službe z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti, počas ktorých časov zamestnanec nevykonáva štátnu službu a nie je k dispozícii služobnému úradu (§ 85 ods. 1 zákona o HaZZ). Ustanovenie § 97 ods. 1 zákona o HaZZ hovorí len toľko, že pre pracovnoprávne účely (napr. pre účely náhrady mzdy, či sociálneho zabezpečenia) sa ako vykonávanie štátnej služby posudzuje aj čas čerpania dovolenky, či dočasnej pracovnej neschopnosti, nie že čerpanie dovolenky, či dočasná pracovná neschopnosť je služobným časom, počas ktorého príslušník - hasič vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

19. Súd potom vychádzajúc z listinných dôkazov predložených stranami sporu - z plánu služieb žalobcu v žalovanom období, z prehľadu plánu služieb žalobcu za žalované obdobie, z výplatných pások žalobcu v žalovanom období posudzoval údaje o odpracovaných (odslúžených) hodinách a o počte tzv. neutrálnych dní, ktoré sa v zmysle Smernice nezapočítavajú do počtu dní pre účely výpočtu priemerného týždenného služobného (pracovného) času s tým, že do doby pracovného času, t,j, kedy je hasič k dispozícii zamestnávateľovi sa započítava doba služby, služobnej pohotovosti a inej služobnej činnosti vykonávanej na základe pokynov zamestnávateľa, ako aj prehlbovanie kvalifikácie, školenie (SKO), ktorého sa žalobca - hasič v žalovanom období zúčastnil a rekondičný pobyt (REK), ktorý žalobca - hasič vykonal v žalovanom období v zariadení určenom služobným úradom. V zmysle čl. 16 písm. b/ Smernice sa pri výpočte priemerného týždenného pracovného času za neutrálne dní považujú doba platenej ročnej dovolenky priznaná v súlade s čl. 7 Smernice a doba pracovnej neschopnosti.

20. V zmysle čl. 15 Smernice, Smernica nemá vplyv na právo členských štátov uplatňovať alebo prijímať zákony , iné právne predpisy alebo správne opatrenia , ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti alebo zdravia pracovníkov alebo ktoré umožňujú alebo dovoľujú uplatňovanie kolektívnych zmlúv alebo dohôd uzavretých medzi sociálnymi partnermi, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov.

21. Podľa korigenda č. 2023/C 143/06 zo dňa 26.04.2023 k výkladovému oznámeniu Komisie o Smernici č. 2003/88/ES, vzhľadom na to, že k čl. 16 písm. b/ Smernice neexistuje judikatúra Súdneho dvora EÚ, Komisia sa domnieva, že ak vnútroštátna právna úprava umožňuje pracovníkom dodatočné obdobia platenej ročnej dovolenky okrem minimálnych 4 týždňov, dotknutý členský štát môže slobodne rozhodnúť o zahrnutí alebo vyňatí týchto dodatočných období ročnej platenej dovolenky do výpočtu priemerného týždenného pracovného času.

22. Ohľadne určenia neutrálnych dní sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu a s poukazom na čl. 16 písm. b/ v spojení s čl. 15 Smernice pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času za neutrálne dni okrem čerpania riadnej ročnej dovolenky (DOV) a pracovnej neschopnosti (PN) považoval aj voľná z kolektívnej zmluvy ako čerpanie dodatkovej dovolenky (DOD) a čerpanie služobného voľna (SVP), keďže ide o opatrenia, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov, na ktoré Smernica nemá vplyv, pričom tieto voľná podľa názoru súdu napĺňajú aj definíciu pojmu platenej ročnej dovolenky v zmysle čl. 16 písm. b/ v spojení s čl. 7 ods. 1 Smernice. Podľa názoru súdu je v tomto smere nerozhodné, či nárok na platenú dovolenku (platené voľno) vyplýva zo zákona alebo z kolektívnej zmluvy. Ako pracovnú neschopnosť, ktorú súd pri výpočte nezohľadňoval, keďže ide o neutrálny deň v zmysle Smernice súd posudzoval aj návštevu u lekára (LEK), dočasnú pracovnú neschopnosť (PN), ošetrovanie člena rodiny (OČR), keďže všetky tieto prípady obsahovo napĺňajú pojem pracovná neschopnosť (nejde o čas, počas ktorého žalobca - hasič vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu). Prehlbovanie kvalifikácie, školenie (SKO), ktorého sa žalobca - hasič v žalovanom období zúčastnil a rekondičný pobyt (REK), ktorý žalobca - hasič vykonal v žalovanom období v zariadení určenom služobným úradom, súd s poukazom na čl. 2 Smernice započítaval do doby pracovného času. Nie je pritom podstatné, že účelom rekondičných pobytov je regenerácia žalobcu, počas ktorej nevykonáva služobné úlohy ale to, že ich absolvovanie je nariadené zamestnávateľom. Takémuto posúdeniu, t.j., že rekondičný pobyt vykonávaný v zariadení určenom služobným úradom sa má pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času posudzovať ako čas vykonávania štátnej služby napokon zodpovedá aj aktuálne znenie ust. § 97 ods. 3 zákona o HaZZ účinné od 01.11.2024. Navyše aj samotný žalovaný vo svojom výpočte priemerného týždenného pracovného času rekondičný pobyt započítaval do pracovného času, avšak nie v celej dĺžke jeho trvania, ale len jeho trvanie počas pracovných dní, čo nemá oporu v rozhodovacej praxi. V tomto

smere súd poukazuje na právny názor vyplývajúci z rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/75/2024 zo dňa 31.07.2025, bod 4.10., z ktorého vyplýva, že "súd prvej inštancie nesprávne nezohľadnil absolvované rekondičné pobyty žalobcu. Za výkon práce v zmysle článku 2 ods. 1 Smernice č. 2003/88/ES sa považuje aj účasť na školeniach a povinných rekondičných pobytoch absolvovaných žalobcom v zariadení určenom zamestnávateľom. Rekondičné pobyty nariadené zamestnávateľom je preto potrebné pri rozhodovaní zohľadniť." Pokiaľ z dokazovania vykonaného na pojednávaní konanom dňa 30.09.2025 vyplynulo, že v roku 2023 žalobca vykonal rekondičný pobyt v domácom prostredí súd uvádza, že táto skutočnosť nebola pre rozhodnutie súdu relevantná, pretože v rámci referenčných období, v ktorých podľa názoru súdu došlo k prekročeniu 48 hodinového priemerného týždenného pracovného času (obdobia od 09/2022 do 02/2023 a od 09/2023 do 02/2024) žalobca absolvoval rekondičný pobyt výlučne v zariadení na to určenom služobným úradom a to v mesiaci 10/2022. Pokiaľ ide o školenia súd vychádzal z toho, že absolvovanie týchto školení je nevyhnutným predpokladom pre vykonávanie práce žalobcu ako zásahového hasiča, preto ich súd započítaval do pracovného času.
22.1 Pokiaľ zástupca žalovaného vo vzťahu k výpočtu priemerného týždenného pracovného času žalobcu za mesiac 10/2022, t.j. v čase mimoriadnej situácie COVID 19 na pojednávaní poukázal na ústavný zákon č. 227/2002 Z.z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu a per analogiam na rozhodnutie SD EÚ C - 370/05, bod 26, ktorý stanovil, " že takého opatrenia možno pripustiť pokiaľ sledujú cieľ všeobecného záujmu, uplatňujú sa nediskriminačným spôsobom a zachováva sa zásada proporcionality," teda mal za to, že aj podľa názoru SD EÚ minimálne prekročenie priemerného týždenného pracovného času v čase mimoriadnej situácie nezakladá vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd uvádza, že sa s touto argumentáciou nestotožňuje, keďže z judikatúry SD EÚ nevyplýva, že by COVID-19 bolo možné považovať za okolnosť osobitnej závažnosti alebo rozsahu ako sú napr. prírodné a technologické katastrofy, atentáty alebo veľké havárie, ktoré si okamžite a bezprostredne potom čo k nim dôjde vyžadujú prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu života a zdravia, ako aj bezpečnosti spoločnosti a ktorých riadny výkon by bol ohrozený, ak by sa museli dodržať všetky pravidla uvedené v Smernici 2003/88/ES, a preto je v takýchto prípadoch možné pravidlá Smernice, teda aj čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES o stanovení maximálneho limitu týždenného pracovného času 48 hodín, nedodržať. Podľa názoru súdu ide síce o závažnú okolnosť, ale nie nezvládnuteľnú pri výkone služieb hasičov za obvyklých podmienok pri rozvrhnutí pracovného času rešpektujúcom čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES s prihliadnutím na fakt, že nešlo o profesiu nasadenú v tzv. prvej línii na ochranu životov obyvateľstva pred šírením nákazlivej ľudskej choroby ako je tomu napr. pri odvracaní už spomenutých katastrof. A pokiaľ zástupca žalovaného uviedol, že minimálne prekročenie priemerného týždenného pracovného času nezakladá vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/18/2025 zo dňa 27.05.2025, bod 27, z ktorého vyplýva, že "pre účely ustálenia si primeranej výšky ujmy nie je rozhodujúci konkrétny presah hodín nad limit 48 hodín priemerného týždenného pracovného času, teda zistenie koľko presne odslúžených hodím bolo nad limit 48 hodín týždenne."
23. Takýto postup podľa názoru súdu zodpovedá potrebe posúdenia súladu uplatňovania Smernice pri výpočte priemerného týždenného pracovného času. Rozdielnosť výpočtov priemerného týždenného pracovného času urobených žalobcom a žalovaným spočíva v špecifikácii tzv. neutrálnych dní , ktoré sa nezapočítavali do pracovného času.
24. Súd potom vychádzajúc z uvedeného ohľadne určenia referenčných období a priemerného týždenného pracovného času uzavrel, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu presiahol Smernicou stanovený limit maximálneho týždenného priemerného pracovného času 48 hodín v dvoch šesťmesačných referenčných obdobiach v rámci rozhodného žalovaného obdobia a to:
24.1 V referenčnom období od 09/2022 do 02/2023, kedy priemerný týždenný pracovný čas žalobcu bol po zaokrúhlení 49,42 hodín pri počte odpracovaných dní 160 (22,857 týždňov) a odpracovaných hodín 1129,41 (09/2022 - 29 dní/206,5 hodín, 10/2022 - 24 dní/184,58 hodín, 11/2022 - 23 dní/168 hodín, 12/2022 - 29 dní/ 173,83 hodín, 01/2023 - 29 dní/219,5 hodín, 02/2023 - 26 dní /177 hodín) vypočítaný ako podiel počtu odpracovaných hodín a počtu týždňov (1129,41 hodín : 22,857 týždňov).
24.2 Súd pritom vychádzal v tomto referenčnom období z toho, že žalobca v mesiaci september 2022 odpracoval 7 celých 24 hodinových zmien (t. j. 168 hodín), dňa 12. 09. 2022 sa zúčastnil školenia (SKO) v rozsahu 8 hod. a dňa 13. 09. 2022 tiež v rozsahu 8 hod., zúčastnil sa rekondičného pobytu (REK) v zariadení MV SR v počte troch dní (v prepočte 7,5 hodiny na jeden deň, pričom aj žalovaný vo "Výpočte priemerného týždenného služobného času v referenčných obdobiach" započítava rekondičný pobyt do služobného času v rozsahu 22,5 hod. (t. j. 7,5 hodiny na jeden deň) a tie sú uvedené v kolónke "počet odslúžených hodín mimo celých zmien" t. j.: 38 hod. 30 minút (v prepočte na stovkovú sústavu 38,50 hodín), pričom po odpočte 22,5 hodín zostatok 16 hodín predstavuje účasť žalobcu na dvoch školeniach

(SKO) po 8 hodín, spolu 16 hodín, žalobca čerpal aj jeden deň dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 206,5 hodín, a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 29 dní (30-1).
24.3 V mesiaci október 2022 žalobca odpracoval 4 celé 24 hodinové zmeny (t. j. 96 hodín), dňa 20.10.2022 odpracoval 6,08 hodín, zúčastnil sa rekondičného pobytu (REK) v zariadení MV SR v počte 11 dní, ktoré sa mu započítavajú v rozsahu 82,5 hodín (t. j. 11 x 7,5 hodín), žalobca bol práceneschopný (PN) 7 dní. Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 184,58 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 24 dní (31-7).
24.4 V mesiaci november 2022 žalobca odpracoval 7 celých 24 hod. zmien (t. j. 168 hodín) a bol práceneschopný (PN) 7 dní. Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 168 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 23 dní (30-7).
24.5 V mesiaci december žalobca 2022 odpracoval 7 celých 24 hod. zmien (t. j. 168 hodín), dňa 08.12.2022 odpracoval 5,83 hod., čerpal dovolenku (DOV) 2 dni. Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 173,83 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 29 dní (31-2).
24.6 V mesiaci január 2023 žalobca odpracoval 9 celých 24 hod. zmien (t. j. 216 hodín), dňa 24.01.2023 sa zúčastnil školenia (SKO)) v rozsahu 3,5 hod. a čerpal dva dni dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 219,5 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 29 dní (31-2).
24.7 V mesiaci február 2023 žalobca odpracoval 7 celých 24 hod. zmien (t. j. 168 hodín), dňa 14.02.2023 odpracoval 5 hod., dňa 23.02.2023 sa zúčastnil školenia (SKO) v rozsahu 4 hod. a čerpal dva dni dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 177 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 26 dní (28-2).
25. A v referenčnom období od 09/2023 do 02/2024, kedy priemerný týždenný pracovný čas žalobcu bol po zaokrúhlení 49,47 hodín pri počte odpracovaných dní 164 (23,428 týždňov) a odpracovaných hodín 1159,08 (09/2023 - 29 dní/228,5 hodín, 10/2023 - 20 dní/144 hodín, 11/2023 - 28 dní/168 hodín, 12/2023 - 28 dní/ 168 hodín, 01/2024 - 31 dní/238 hodín, 02/2024 - 28 dní /212,58 hodín), vypočítaný ako podiel počtu odpracovaných hodín a počtu týždňov (1159,08 hodín : 23,428 týždňov).
25.1 Súd pritom v tomto referenčnom období vychádzal z toho, že v mesiaci september 2023 žalobca odpracoval 9 celých 24 hod. zmien (t. j. 216 hodín), dňa 12.09.2023 sa zúčastnil školenia (SKO)) v rozsahu 6,5 hod., dňa 18.09.2023 odpracoval 6 hodín a čerpal jeden deň dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 228,5 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 29 dní (30- 1).
25.2 V mesiaci október 2023 žalobca odpracoval 6 celých 24 hod. zmien (t. j. 144 hodín) a čerpal 11 dní dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 144 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 20 dní (31-11).
25.3 V mesiaci november 2023 žalobca odpracoval 7 celých 24 hod. zmien (t. j. 168 hodín), čerpal jeden deň služobného voľna podľa kolektívnej zmluvy (SVP) a čerpal jeden deň dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 168 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 28 dní (30-2).
25.4 V mesiaci december 2023 žalobca odpracoval 7 celých 24 hod. zmien (t. j. 168 hodín), čerpal dva dni dovolenky (DOV) a bol jeden deň na vyšetrení u lekára z dôvodu nemoci (LEK). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 168 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 28 dní (31-3).
25.5 V mesiaci január 2024 žalobca odpracoval 5 celých 24 hod. zmien (t. j. 120 hodín), dňa 10.01.2024 odpracoval 13 hodín, zúčastnil sa rekondičného pobytu (REK) v zariadení MV SR v počte 14 dní, ktoré sa mu započítavąiú v rozsahu 105 hodín (t. j. 14 x 7,5 hodín). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 238 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 31 dní (31-0).
25.6 V mesiaci február 2024 žalobca odpracoval 8 celých 24 hod. zmien (t. j. 192 hodín), dňa 02.02.2024 odpracoval 15 hod., dňa 06.02.2024 odpracoval 5,58 hod., čerpal 1 deň dovolenky (DOV). Z uvedeného vyplýva, že spolu odpracoval 212,58 hodín a pre výpočet priemerného týždenného času služby je potrebné počítať 28 dní (29-1).
26. Uvedená skutočnosť (prekročenie maximálneho týždenného priemerného pracovného času) znamená porušenie čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, teda žalobca musel v danom období odpracovať viac, ako bol v zmysle Smernice povinný a to na úkor seba a svojho rodinného života v príčinnej súvislosti s čím došlo k ujme v jeho osobnostnej sfére. Z hľadiska povahy tejto ujmy nie je relevantné o aké aktivity bol žalobca porušením únijného práva ukrátený, lebo s prihliadnutím na nepredvídateľnosť a rozmanitosť života sa tieto aktivity nedajú konkretizovať. Dôležitým aspektom pre

posúdenie ujmy je objektívne kritérium, že žalobcovi bolo v dôsledku porušenia práva únie zasiahnuté do práva na ochranu zdravia, do práva na súkromie a rodinný život (rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/18/2025 zo dňa 27.05.2025, bod 26).

27. Nebolo sporným, že služobná pohotovosť sa žalobcovi do služobného (pracovného) času nezapočítavala. Členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že nárok pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku, alebo ho určitým spôsobom obmedzia. Súdny dvor opakovane konštatoval, že pojem pracovný čas treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Na základe uvedeného mal súd za to, že u žalobcu cieľ Smernice nebol dodržaný a v danom smere žalovaný ako členský štát a adresát Smernice je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu Smernice. Štát je zodpovedný nielen za neimplementáciu, ale aj za nesprávnu aplikáciu Smernice 2003/88/ES, pokiaľ k nesprávnej aplikácii Smernice došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku. Na základe opísaného skutkového stavu podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená (rozsudky C-6/90 a C-9/90 Francovich a i., C-46/93 a C48/93 Brasserie du p?cheur a Factortame) a je objektívnej povahy. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva formulovanie zásad, ktoré je potrebné rešpektovať pred súdnymi orgánmi členských štátov v konaniach o náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia únijného práva. Súdny dvor EÚ v rozsudku vo veci C-429/09, Fuß, body 50, 58 a 59 stanovil tri podmienky, za splnenia ktorých má poškodený hasič Fuß právo na náhradu škody a to 1. cieľom právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie práva Únie je dostatočne závažné, 2. existencia škody a 3. priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie (čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mali nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, dodržaný. Posúdenie splnenia týchto podmienok je na vnútroštátnom súde.

28. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v súdenej veci sú splnené podmienky, za splnenia ktorých majú jednotlivci právo na náhradu, t.j. že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť. Čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES predstavuje právnu normu Únie, ktorá jednotlivcom priznáva právo na priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín, toto ustanovenie Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Vzhľadom na to, že pracovná (služobná) zmena sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti, ktorá sa do služobného času hasiča nezapočítava a nezapočítava sa do neho ani nariadená služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času v prípade, ak je nevyhnutné zabezpečiť personálnu obsadenosť v mieste výkonu služby z rôznych dôvodov, ako napr. absencia niektorého z kolegov a potreba jeho zastupovania z dôvodu náhlych nepredvídateľných okolností ako napr. rozsiahly požiar, živelná pohroma, pričom výkon týchto služobných pohotovostí nie je rozlíšený ani na výplatnej páske za príslušný kalendárny mesiac, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti, mal súd za to, že prvá podmienka týkajúca sa existencie práva na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) je vo veci samej splnená. Porušenie práva Únie je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti. Z judikatúry Súdneho dvora jasne vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" v zmysle Smernice 2003/88. Otázka súvisiaca s pojmom "pracovný čas" v zmysle Smernice 2003/88 neponecháva priestor na akékoľvek rozumné pochybnosti, keďže žalobca v spornom období odpracoval nad limit stanovený v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ ES, ide teda o zjavné porušenie judikatúry Súdneho dvora a musí sa preto považovať za dostatočne závažné porušenie práva Únie a preto je vo veci samej splnená aj druhá podmienka, ktorá je nevyhnutná na uznanie existencie nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o tretiu podmienku, súd uzavrel, že existuje priama príčinná súvislosť medzi uvedeným porušením čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88 a škodou (ujmou), ktorá vznikla žalobcovi v jeho osobnostnej sfére tým, že v posudzovanom období pracoval viac ako bol v zmysle Smernice povinný a to na úkor seba a svojho rodinného života, teda bolo preukázané, že všetky tri podmienky boli splnené kumulatívne. V konaní žalobca preukázal, že jeho pracovný čas bol rozvrhnutý tak, že v rámci výkonu služby vrátane výkonu služobnej pohotovosti na pracovisku bezprostredne nadväzujúcej na výkon štátnej služby jeho priemerný týždenný pracovný čas presahoval úniovým právom stanovený maximálny limit 48 hodín týždenne, ktorá skutočnosť mala v priamej príčinnej súvislosti za následok odňatie úniovým právom

priznaného práva žalobcu na odpočinok, čo predstavuje zásah do osobnostného práva žalobcu na ochranu zdravia, na súkromie a rodinný život. Právnu argumentáciu žalovaného v tomto smere ohľadne preukazovania príčinnej súvislosti medzi poistnou udalosťou a nemajetkovou ujmou súd považoval za nenáležitú, keďže sa týka úplne odlišných (neporovnateľných) skutkových okolnosti.
29. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) je čo do základu dôvodný.
30. Žalobca si v tomto spore uplatňuje náhradu škody spôsobenej mu porušením únioového práva. Únioové právo neobsahuje ustanovenia o konkrétnom spôsobe výpočtu škody, ale len úpravu, v zmysle ktorej nemôžu byť podmienky náhrady škody (ktorá má základ priamo v práve Únie) stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách menej výhodne, ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Žalobca uviedol, že ujma ktorá bola žalobcovi spôsobená, je ujma nemajetkovej povahy (strata času odpočinku) a najbližšie je v slovenskom právom poriadku upravená v ust. § 11 a 13 Občianskeho zákonníka. Tento právny názor žalobcu súd akceptoval.
31. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v prípade neexistencie právnej úpravy Únie, patrí vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby určil príslušné súdy a upravil procesné podmienky súdnych konaní určených k zaisteniu ochrany práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie. Členský štát je povinný poskytnúť náhradu za dôsledky spôsobenej škody v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi zodpovednosť za škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vnútroštátnymi predpismi musia byť v súlade s princípmi ekvivalencie (rovnocennosti) a efektivity.
32. K tvrdeniu žalovaného, že žalobca pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka hasičského a záchranného zboru, s plánovaným rozvrhom služobného času bol vždy oboznámený, pričom nikdy nenamietal podmienky výkonu služby ani to ako sú jeho služby plánované, prípadne, že niečo konkrétne považuje za ujmu na svojich právach, súd poukazuje na ustálenú judikatúru súdneho dvora EÚ, ktorá takúto požiadavku nepredpokladá, a ani z predpisov únioového práva nevyvodzuje. Súdny dvor EÚ v rozsudku vo veci C-429/09, Fuß prihliadajúc na to, že čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES je pravidlom sociálneho práva s osobitným významom, od ktorého sa nemôže odchýliť žiadny zamestnávateľ vo vzťahu k pracovníkovi ako je Fuß (hasič), zohľadňujúc tiež, že pracovník je slabšou stranou v rámci pracovnoprávneho vzťahu, preto je nutné zabrániť tomu, aby mal zamestnávateľ možnosť ho v jeho právach obmedzovať, dospel k záveru, že nemožno považovať za primerané žiadať od takého pracovníka, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady škody najprv podával žiadosť zamestnávateľovi, ktorá požiadavka by bola v rozpore so zásadou efektivity (body 76 až 87 rozsudku SD EÚ vo veci C- 429/09 Fuß). Z uvedených dôvodov nemožno preto v (ne) konaní žalobcu nachádzať žiadny podiel zodpovednosti na vzniku ujmy spôsobenej mu žalovaným pri implementácii noriem práva Únie. Nachádzanie akejkoľvek možnosti zavinenia na strane zamestnanca, ktorý pred uplatnením nároku na súde nepožiadal zamestnávateľa o "dodržiavanie noriem únioového práva", by bolo len prenášaním zodpovednosti členských štátov za dodržiavanie práva Únie na jednotlivcov a umožňovalo by v prípade nesplnenia tejto podmienky vyňať ich nároky z uplatňovania v konaní pred súdom, čo odporuje zásadám únioového práva (bod 83 rozsudku SD EÚ vo veci C- 429/09 Fuß). Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je zákonnou úpravou vymedzený reštriktívne, teda tak, aby ho bolo možné priznať len za vopred definované následky. Aj v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka náhradu nemajetkovej ujmy možno priznať z dôvodov demonštratívne uvedených, ktoré však nepredstavujú ohraničený výpočet prípadov, u ktorých nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká. Teda nevyžaduje sa iba splnenie podmienky zníženia dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti v spoločnosti, ale môže ísť aj o iné vážne následky na osobnostných právach dotknutého jedinca.
33. Žalobca svoj nárok na náhradu škody spájal s odňatím práva na odpočinok, so zásahom do voľného času trávneho s rodinou, preto súd posudzoval tento nárok ako nemajetkovú ujmu, čo zohľadňuje aj Smernica 2003/88/ES, z ktorej textu vyplýva, že v záujme zamedzenia výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania bolo jej cieľom zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany, ktorý cieľ sa nemal podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem odpočinok sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. dňoch, hodinách, resp. ich častiach, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe, ani spolupracovníkom alebo iným osobám, a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie.

34. Škodou je vo všeobecnosti akákoľvek ujma v majetkovej sfére poškodeného resp. nemajetkovou ujmou je vo všeobecnosti ujma v nemajetkovej sfére poškodeného vyjadriteľná v peniazoch a napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, v prípade nemajetkovej ujmy za predpokladu, že ju nemožno uspokojiť inak. Súd aplikoval ustanovenia slovenského právneho poriadku o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv v zmysle § 13 v spojení s § 11 Občianskeho zákonníka a pri určení výšky náhrady prihliadal na kritéria stanovené zákonom, judikatúru vyšších súdnych autorít ako aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach ako aj na vlastnú rozhodovaciu prax v obdobných veciach (sp. zn. 14C/65/2023, 13C/58/2022 a 13C/17/2023). So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené ako právo na ochranu zdravia, právo na odpočinok a právo na súkromie a rodinný život a jeho okolnosti nemožno v danom prípade podmieňovať možnosť uplatnenia peňažnej satisfakcie požadovaním následku, ktorým by bolo zníženie dôstojnosti, resp. vážnosti žalobcu v spoločnosti v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Peňažná satisfakcia zásadne prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (žalovaný ako členský štát EÚ neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby u žalobcu nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je namieste a to vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah, ktorým je štát. Rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a podobne. Uvedené prostriedky nápravy strácajú svoju účinnosť a funkčnosť s poukazom na okolnosti súdeného prípadu a v takomto prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť finančné zadosťučinenie. Aj z formulácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti je len príkladom, kedy fyzickej osobe môže vzniknúť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
35. Uplatnený nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vychádza z právnych predpisov a judikatúry EÚ a tento termín je nutné vykladať autonómne v zmysle európskeho práva. V príčinnej súvislosti s porušením práva EÚ zo strany žalovaného došlo u žalobcu k vzniku nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia a práva na odpočinok, pretože účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia smernice 2003/88/ES zabezpečenie potreby odpočinku, aby žalobca v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe, spolupracovníkom, či iným osobám, a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie. Žalobca musel reálne odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle Smernice 2003/88/ES, a tým na úkor svojich blízkych musel tráviť čas v práci a prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať rodine, priateľom, záľubám, resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Žalobca vo výpovedi uviedol, že v jeho prípade dochádzalo k prekročovaniu maximálneho priemerného týždenného pracovného času, čo malo u neho za následok, že sa nemohol venovať svojej priateľke, synovi, rodičom, svojím záľubám a regenerácii. K výkonu služby uviedol, že povolanie hasiča je stresové povolanie, keď im zazvoní telefón do minúty musí byt výjazd, čiže sú vždy pripravení a v strese. Na položené otázky odpovedal, že chodieval na výlety s rodinou, že pomáhal svojmu otcovi s návštevami u lekárov, že absolvoval pravidelné zdravotné prehliadky, pričom mal klasifikáciu "A" ako výjazdový hasič. Tiež uviedol, že počas žalovaného obdobia bol členom komisie životného prostredia, výstavby a územného plánovania pri Obci Kokava nad Rimavicou, kde aj býva. Túto prácu vykonával vo svojom voľnom čase a bral ju ako službu pre obec, za ktorú dostával symbolickú mzdu. Za rok 2022, ktoré obdobie spadá do žalovaného obdobia dostal mzdu 50,- eur. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v dôsledku pracovného zaťaženia žalobcu mu neostávalo dostatok času, ktorý by mohol venovať rozvoju svojich osobných, rodinných a priateľských vzťahov ako ani fyzickej a psychickej relaxácii a svojim záľubám ako je turistika a cestovanie. Fakt, že žalobca bol členom komisie životného prostredia, výstavby a územného plánovania pri Obci Kokava nad Rimavicou žiadnym spôsobom neneguje to, že u neho došlo k zásahu do osobnostných práv, keďže pracoval nad maximálny limit priemerného týždenného času, čo bolo preukázané reálnym výpočtom. Žalobca sa v dôsledku toho nemohol dostatočne venovať svojím rodičom, ktorí z titulu veku (otec 76 rokov a matka 75 rokov) a ich zdravotných problémov si vyžadovali z jeho strany poskytovanie pomoci vo väčšom rozsahu, ako mu to jeho časové možnosti dovoľovali. Žalobca súčasne netvrdil, že by tento zásah do jeho osobnostnej sféry mal aj nejaký konkrétny negatívny dopad na jeho fyzické či psychické zdravie, resp. že došlo k narušeniu jeho rodinných vzťahov. Žalobca síce uviedol, že nerovnomerné rozvrhnutie jeho pracovného času nepriaznivo vplývalo na jeho vzťah s priateľkou, čo neskôr viedlo až k rozpadu ich vzťahu, súd však nemal za preukázané, že tento rozpad vzťahu bol v priamej príčinnej súvislosti

s prácou žalobcu nad rámec 48 hodinového týždenného pracovného času. Pokiaľ žalobca v tomto smere navrhoval doplnenie dokazovania výsluchom svedkov a to jeho priateľky M. N. a jeho rodičov P. a H. B. súd s poukazom na to, že cieľom Smernice je chrániť bezpečnosť a zdravie zamestnanca určením maximálnej doby týždenného pracovného času, denného odpočinku, týždenného odpočinku, ročnej dovolenky a prestávok v práci ako aj s poukazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ (rozsudok C-429/09 vo veci G. Fuß), z ktorého vyplýva, že samotná strata času na odpočinok v dôsledku porušenia čl. 6 písm. b/Smernice je sama o sebe už dostatočným dôvodom na domáhanie sa a priznanie nároku na náhradu škody porušením čl. 6 písm. b/ Smernice bez potreby preukazovania ďalších negatívnych dopadov na osobnostné práva jednotlivca, dospel k záveru, že nebolo ďalej potrebné zisťovať aký dopad má prekročenie maximálneho týždenného pracovného času na príslušníkov rodiny žalobcu, postačuje, že bolo preukázané, že právo žalobcu na odpočinok po ťažkej a zodpovednej práci nebolo zachované (rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/134/2024 zo dňa 25.06.2025, bod 19). Súd potom navrhnuté doplnenie dokazovania považoval za nadbytočné, keďže vzhľadom na ustálený skutkový stav veci vykonanie navrhnutého dokazovania by nebolo spôsobilé nijako ovplyvniť rozhodnutie súdu v merite veci.

36. Pokiaľ žalovaný k činnosti počas služobnej pohotovosti uvádzal, že keď nie je nariadený služobný zákrok, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Súd uvádza, že pri služobnej pohotovosti vykonávanej na hasičskej stanici, hasiči musia byť fyzicky prítomní v mieste vykonávania štátnej služby a bez ohľadu na to, že nemusia byť "aktívni" počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že majú vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musia byť plne k dispozícii a pripravení okamžite plniť svoje povinnosti. Žalobca teda netrávi čas pohotovosti (mimo výjazdu) len oddychom. Počas neaktívnej časti služobnej pohotovosti je rušený vysielačkami, ktoré sú zapnuté, pričom musí byť ihneď pripravený na výjazd. Počas pohotovosti sa nenachádza s rodinou a teda je oddelený od svojho vlastného sociálneho, súkromného prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám je z týchto dôvodov fakticky vylúčená. Zvýšené nároky sú na neho kladené aj počas doby odpočinku, keď musí byť dostupný na telefóne pre prípad nevyhnutnej potreby jeho výkonu služby, čo obmedzuje slobodu jeho pohybu a organizovania si vlastného programu. Súd sa preto nestotožnil s námietkami žalovaného že žalobcovi vykonávaním pohotovosti ujma nevzniká, pretože pokiaľ nie je nariadený služobný zásah, môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti a že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, resp. vymedzený priestor na odpočinok (spánok) zamestnanca a teda, sa od neho nevyžaduje aktívna činnosť teda, že žalobca nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti.

37. Žalovaný poukazoval aj na to, že žalobca pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka HaZZ s rozvrhom služobného času bol oboznámený a nikdy tieto podmienky nenamietal a ani neupozornil svojho zamestnávateľa na porušovanie jeho práv, pričom takáto požiadavka je v priamom rozpore okrem iného s rozsudkom Súdneho dvora C-429/09, podľa ktorého právo EÚ bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá by podriaďovala právo pracovníka na náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES zo strany dotknutého členského štátu podmienke, aby o dodržovanie tohto ustanovenia najprv požiadal svojho zamestnávateľa, čo by bolo jednoznačne v rozpore so zásadou efektivity práva EÚ, keďže výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva EÚ by bol znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by sa od žalobcov ako slabšej strany v pracovnoprávnych vzťahoch vyžadovalo najprv uplatniť svoje práva voči zamestnávateľovi.

38. Žalobca v dôsledku takého rozvrhnutia pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom Únie (čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES), bol ukrátený o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských vzťahov ako aj fyzickej a psychickej relaxácii. Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu tak došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, ktoré práva sú chránené Ústavou SR, za ktorý zásah mu potom patrí nárok na primerané odškodnenie. Z výsluchu žalobcu vyplynulo, že vníma zásahy najmä v rodinnom živote, vo vzťahu s priateľkou, synom a rodičmi, kde nemal časový priestor sa im dostatočne venovať. Rovnako z výsluchu vyplynulo aj obmedzenie možnosti venovať sa svojím záľubám. Je preto daný zrejmý zásah do rodinného, osobného a spoločenského života žalobcu. Skutočnosť, že žalobca bol na zdravotnej prehliadke hodnotený klasifikačným stupňom "A" ako výjazdový hasič ešte neznamená, že výkon takejto fyzicky a mentálne náročnej a zodpovednej práce sa nijako neodrazí na zdraví človeka. Je všeobecne známou skutočnosťou, že permanentný stres má negatívny dopad na zdravie každého človeka a žalobca v tomto smere nie je žiadna výnimka, pričom ide o taký faktor, že jeho dopad sa nemusí prejaviť úplne

zjavným spôsobom. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vzniknutej ujmy. Peňažná náhrada by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaciu, nielen symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprimerane vysoká. Neexistuje žiadny paušálny vzorec výpočtu, resp. vyčíslenia nemajetkovej ujmy, keďže nie je objektívne kvantifikovateľná, preto sa spôsob ustálenia výšky nemajetkovej ujmy odvíja od konkrétnych okolnosti posudzovaného prípadu. V danom prípade ide o posudzovanie zásahu do osobnostných práv žalobcu spôsobeného porušením maximálneho limitu priemerného týždenného pracovného času, keď do služobného času žalobcu nebola započítaná neaktívna časť služobnej pohotovosti, hoci počas nej je príslušník v službe a k dispozícii služobnému úradu.
39. Žalobcom žiadanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 944,63 eur súd považoval za primeranú len čo do výšky 2 000,- eur a to pri zohľadnení dĺžky doby porušenia práva žalobcu na 48-hodinový pracovný týždeň (v dvoch šesťmesačných referenčných obdobiach, pričom pre ustálenie primeranej výšky nie je rozhodujúci konkrétny presah hodín nad limit 48 hodín priemerného týždenného pracovného času, viď rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/18/2025 zo dňa 27.05.2025, bod 27) a charakteru následkov porušenia jeho práva a to skrátenie žalobcovho času na odpočinok, ktorý nebyť tohto porušenia, mohol využiť na svoju fyzickú alebo psychickú regeneráciu, resp. tráviť ho s rodinou a priateľkou, ako to bolo súdom zistené aj v doteraz posudzovaných obdobných prípadoch, teda súd zostal konzistentný vo svojich úvahách ohľadne primeranosti výšky požadovanej nemajetkovej ujmy, keďže v súdenom prípade nezistil žiadne zásadné odlišnosti v zistenom skutkovom stave veci oproti už doteraz právoplatne rozhodnutým prípadom hasičov, ktorí si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za rovnakých skutkových okolností. Tu súd poukazuje na viaceré aktuálne rozhodnutia, ktorými krajský súd potvrdil prvostupňové rozhodnutia o priznaní nemajetkovej ujmy hasičom vo výške 2 200,- eur (rozhodnutia Krajského súdu Nitra sp. zn. 11CoPr/2/2025 zo dňa 09.07.2025, sp. zn. 25CoPr/1/2025 zo dňa 08.07.2025). Teda pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd zohľadnil jednak rozhodovaciu prax súdov v SR ako aj vlastnú rozhodovaciu činnosť v súlade s princípom rovnakého rozhodovania v porovnateľných veciach tak, aby existoval vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady, pričom mal na pamäti aj to, že právna istota môže v sebe zahŕňať aj zmenu rozhodovacej praxe, ak je dôvodná. Súčasne súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalobca netvrdil, že tento zásah sa do času rozhodnutia súdu prejavil aj vo forme konkrétnych negatívnych následkov v jeho rodinnom, spoločenskom živote alebo na jeho zdravotnom stave, prípadne v iných oblastiach jeho života. Súd sa stotožnil s právnou argumentáciou zástupcu žalobcu, že počas pracovnej pohotovosti žalobcu na pracovisku tento nemôže voľne disponovať so svojim časom, venovať sa sebe, rodine, oddychovať, regenerovať svoje sily, t.j. nemôže využívať tento čas pre seba a tým reálne napĺňať únijným právom priznané právo na odpočinok, zotavenie a nutnú regeneráciu, teda právo na odpočinok bolo u žalobcu porušované, napriek tomu, že plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života. Preto súd po zohľadnení všetkých okolností súdeného prípadu priznanú výšku nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na to, že výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy, pričom súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, aj k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie sa, považoval za primeranú a spôsobilú zabezpečiť účinné zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pokiaľ žalovaný v súvislosti s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy argumentoval tým, že je zjavne neprimeraná vo vzťahu s porovnaním výšky náhrad, ktoré sú priznávané pozostalým po obetiach trestných činov súd uvádza, že túto argumentáciu považoval za nedôvodnú a nebral ju do úvahy vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnostných práv žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie, ktorú skutočnosť nie je dobre možné porovnať s inými prípadmi zásahov, ktoré namietal žalovaný (usmrtenie člena rodiny), keďže ide o zásahy do osobnostných práv jednotlivca na základe úplne odlišných a neporovnateľných skutkových okolností. Vo väčšine prípadov takýchto obetí ide o neporovnateľne závažnejšie zásahy do práva na ochranu osobnosti. Preto potom súd túto argumentáciu vo vzťahu k predmetu sporu považoval za nenáležitú. A pokiaľ zástupca žalovaného na pojednávaní poukázal na to, že disponuje viacerými zamietavými rozhodnutiami v obdobných veciach a konkrétne na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co/62/2025 zo dňa 19.08.2025, ktorým krajský súd potvrdil zamietavé prvostupňové rozhodnutie súd uvádza, že zo žiadneho zákonného ustanovenia mu nevyplýva viazanosť týmto rozhodnutím, keďže toto rozhodnutia nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

40. Súd na záver dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez tohto, aby zachádzal do všetkých detailov uvádzaných stranami sporu (uznesenie NS SR zo dňa 16.11.2011 sp. zn. 6Cdo/145/2011).
41. O nároku na náhradu trov konania žalobcu súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 C.s.p. t.j. vychádzajúc zo zásady pomeru úspechu vo veci. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V takomto prípade nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže v danom prípade je úspech žalobcu závislý iba od úvahy súdu, súd považoval žalobcu vo veci za v plnom rozsahu, t.j. rozsahu 100 % úspešného, avšak iba z prisúdenej sumy, t.j. sumy 2 000,- eur. Preto potom súd rozhodol tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.
42. Podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresnom súde Rimavská Sobota, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,
a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis. (ods. 1)
Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.(ods. 2).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ods. 1).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(ods. 2)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.(ods. 3).

Ak si žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, má žalobca možnosť domáhať sa svojich nárokov prostredníctvom exekúcie.